

IV

Ж-17.289

СКАНДИНАВСЬКІ ВІСТИ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОРГАН
УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

KV III - IV 1987 — KB III - IV 1987 № 65/ 66

SKANDYNAVSKI VISTI

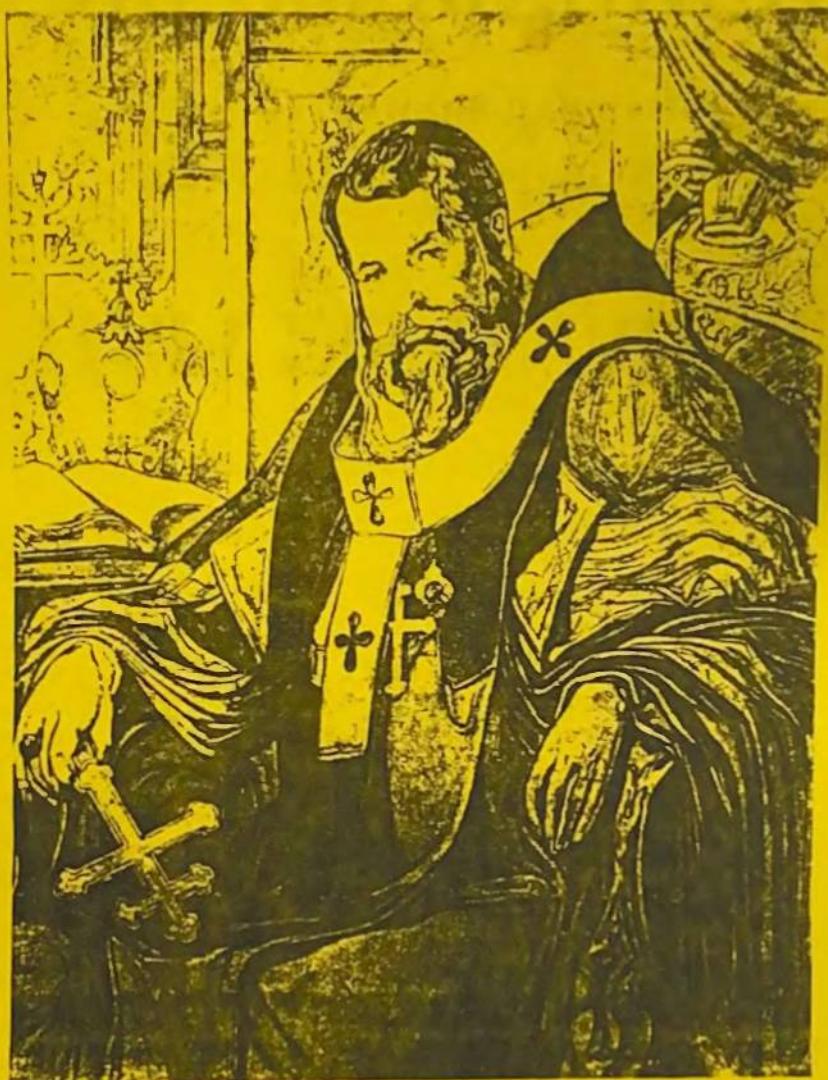
INFORMATIONSTIDSKRIFT FÖR
FÖRENINGEN UKRAINSKA SÄLLSKAPET

FÖRENINGEN UKRAINSKA SÄLLSKAPET

BOX 32

СТОКГОЛЬМ 101 20 STOCKHOLM

Цей образ вивезли з Польщі юдівські емігранти. Старанням мистця С. Гординського він знаходиться тепер в українських руках.

Олекса Новаківський (1872—1935) Митрополит Андрій Шептицький — вугілля на полотні. 1920-21 р., 130 × 110 см.

Olexa Novakivsky (1872—1935): Metropolitan Andrew Sheptytsky — charcoal on canvas. 1920-21, 130×110 cms.
Private collection, New York.

СКАНДИНАВСЬКІ ВІСТІ Ч. 65' 66

Рік XL. Видав і редактує Управа Української Громади в Скандинавії.
Громадський інформаційний квартальник. Квартал 3/4 1987 р.

ЦЕ ЧИСЛО СКАНДИНАВСЬКИХ ВІСТЕЙ ІСВІЛЕНИЕ. НАШЕ ОБЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКА
ГРОМАДА В СКАНДИНАВІЇ НАЙСТАРШЕ ОБЄДНАННЯ ПОЛІТИЧНИХ БІЖЕНЦІЗ-
В ШВЕЦІЇ, ОБХОДИТЬ В ЦЮМО РОЦІ СОРОКЛІТТЯ СВОІГО ІСНУВАННЯ.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА
В СКАНДИНАВІЇ РОКІВ

40 FÖRENINGEN UKRAINSKA SÄLLSKAPET
I SKANDINAVIEN 40 år.

З СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

ШЛЕМО НАШІ НАЙКРАМІ ПОБАЖАННЯ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ
НА БАТЬКІВЩИНІ, ВСІМ ШО БОРЯТЬСЯ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ, НАШИМ
ПОЛІТВЯЗНЯМ ЗАПРОТОРЕНИМ В ТЮРМАХ-КОНЦТАБОРАХ І НА ЗАСЛАННЯХ ГУЛАГУ
МОСКОВСЬКОЇ ІМПЕРІЇ. ШЛЕМО НАШІ ШИРІ ПОБАЖАННЯ ІСРАРХАМ УКРАЇНСЬКИХ
ЦЕРКОВ І ВСЬОМУ ДУХОВЕНСТВУ. ВІТАЄМО НАШИХ ДРУЗІВ- БОРЦІВ- ТАКОДУЩІ
ЧЛЕНІЗ УПА ТА ОУН. ВІТАЄМО СУСПІЛЬНО-ГРОМАДСЬКІ УСТАНОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІІ
ПОЛІТИЧНІ ПАРТИЇ, НАУКОВІ УСТАНОВИ, ВІЛЬНУ УКРАЇНСЬКУ ПРЕСУ, ТА ВСІХ
УКРАЇНЦІВ В ДІЯСПОРІ, ЯК РІВНОЖ ЧЛЕНІВ І СИМПАТИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ
ГРОМАДИ- ОБЄДНАННЯ, МО ДІС ВІДЕ СОРОК РОКІВ НА ТЕРЕНІ СКАНДИНАВІЇ.

ВЕСЕЛИХ

СВЯТ

Редакція не приймає матеріалів не підписаних автором, і застерігає
за собою право скорочувати статті і правити мову. Статті підписані
автором, висловлюють його власні погляди, а не погляди редакції.

Передруки дозволяються за поданням джерела.

- 2 -
**УКРАЇНСЬКА
ГРОМАДА**

Ukrainska Sällskapet · Stockholm · Sweden

Bok 52 - Stockholm 1 - Postgiro 25 95 80

У.Г. ч. 1/47

Stockholm den 20.6.194

З Е М Л Я Ч Е !

Заходом українців у Стокгольмі, створено
"УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ"-цілком аполітичного характеру.

Цілью Громади є :

- 1./стати осередком українського життя у Швеції
- 2./інформації, поради й поміч у розрізнях можливостей Г;
- 3./освітня праця.

Управа Української Громади звертається до всіх українців, що перебувають у Швеції з закликом до співпраці. Це повідомлення розсилається до всіх, яких адреси нам відомі в надії, що ті в свою чергу поможуть нам увійти в контакт з українцями, яких адрес Громада не знає.

Просимо ласкаво надіслати нам негайно відповідь !

Остасмо в правдивою до Вас пошаною і привітом !

За Управу

Голова

Валерій Федорчук
/Федорчук Валерій/

М. голова-скарбник

R. Рудник
/Рудник Роман/

Секретар

Володимир Паньків
/Паньків Володимир/

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА в ШВЕЦІї / УГШ /

Створення і діяльність від 1947 до 1977 р.

Богдан Скобович-Околот

Рік 1945 - по шестилітній , безпощадній та кривавій війні, Європа лежала в руїнах , безсильна , економічно зруйнована, певетята " залізною куртиною " ! Сотки тисяч "ДП"/дісплейс персон/- біженців, переважно зі східної Європи, опинились по західному боці "куртини". При Сполучених Націях , твориться Комісія для помочі та регабілітації / УНРРА /, в цілі опіки та допомоги біженція.

Швеції - рівнох і під час другої світової війни - удалось задергати нейтралітет і завдяки тому , уминути знищення. За посередництвом Червоного Хреста та УНРРА . принимас Швеція коло 100 тисяч європейських біженців на лікування та регабілітацію, щоб пізніше репатріювати їх до країн з яких вони походять. Політична ситуація в післявоєнній Європі, примусила багато біженців які прибули до Швеції, хадати політичного азилу і залишились в Швеції. З цеї власне причини, кілька соток українців осталось в Швеції.

Та українська група біженців складалась переважно з мужчин, які врятувались з німецьких концентрацій, примусових тaborів праці або утікачів перед червоною армією.

В роках 1946 на 1947 прибуло до Швеції з Фінляндії сотні українців - дорослих і дітей. Це бувши "розкулачені" українські селянські родини, примусово вивезені в 1934 році з центральних теренів України до Карелії. Під час і по фінсько-совєтській війні, удається їм залишитись на території Фінляндії. Щоби уминути примусову репатріацію з Фінляндії до СССР, удалось їм нелегальними дорогами прибути до Швеції та дістати політичний азиль.

В тих двох групах українських біженців в Швеції, що до освіти, було мало людей з університетським вишколом. З релігійного боку - була рівновага між православними і католиками. Що до регіонального походження, презентували ті дві групи, українські терени від Кубані по Лемківщину.

Українські біженці, які прибули до Швеції в перших роках після другої світової війни, були у богато гіршому положенні, як поляки, чехи, румуни чи мадяри. Ті народи мали в Швеції до війни свої стари амбасади, а тим самим вже від давна добре контакти зі шведськими культурними та державними установами - українці того не мали !!

Це власне було причиною і пекучою потребою, до створення товариства-осередку, не тільки для допомоги українським біженцям, але рівнох для презентації української справи перед шведським суспільством і державними установами.

Дня 1-го травня 1947 р. на сходинах в Стокгольмі ініціативна група в складі: Кирило Гарбар, Теодор Гивель, Богдан Кентржинський, Володимир Паньків, Роман Рудник і Богдан Скобович-Околот, - рішила підняти старання створити українське товариство в Швеції.

Вже дnia 20 червня 1947 р. в Стокгольмі твориться офіційне товариство під назвою Українська Громада, з управою : Валеріян Федорчук - голова, Роман Рудник - м.голова і скарбник, Володимир Паньків - секретар. Завдяки В.Федорчука, який уже від 1940 р. жив у Швеції, був добре фінансово забезпечений і обізнаний у шведських обставинах, як рівнох повний енергії до праці, почалась інтенсивна праця над кладенням ґрунту до розбудови

ново заложеного товариства. Управа Української Громади у своєму першому закликові з дня 20/6 1947 /дивись сторінка 2./ ввівас всіх українців у Швеції до співпраці. З ріжких сторін Швеції відгукнулись українські біженці й богато з них стали членами УГ.

Перші річні Загальні Збори Української Громади і Перший Зізд Українців у Швеції відбулися дnia 6/1 1948 р. в містечковій літості коло Стокгольму. На тих Зборах рішилась нова назва : Українська Громада в Швеції / УГШ /, прийнято та затверджено остаточний статут товариства. До управи УГШ увійшли: В.Федорчук-голова, Р.Рудник-м.голова і секретар, Т.Гивель-скарбник, К.Гарбабібліотекар, члени контрольної комісії: Б.Кентржинський, Григорій Пукало і Б.Скобович-Околот.

В перших роках свого існування, УГШ розвинула широку допоміжну акцію українських біженців в таборах в Німеччині, Тріесті та фінансову допомогу одній з клас української гімназії в Регензбурзі. УГШ співпрацює тоді: з КодУС, ЦПУЕ, КОУГЦУ та іншими українськими організаціями у вільному світі.

На терені Швеції, УГШ гуртує українське громадянство, організує імпрези, реферати, видає "Обіжник" Управи УГШ, в якому інформує і дає поради членам. Удерхується добрий контакт з організаціями балтийських народів на терені Швеції, з поодинокими шведськими журналістами та науковцями, для пропагування української справи. В перших роках свого існування мала УГШ біля 250- 300 членів.

Конфлікти-роздори української еміграції в Європі в 1948/49 не минули і скандинавського терену! При кінці 1949 р. приходить до конфлікту в УГШ, в результаті чого, в 1950 р. деякі бувші члени УГШ творять нове товариство під назвою: Громада ім. гетьм. П. Орлика, яка вела свою діяльність кілька років.

Без сумніву, цей конфлікт послабив УГШ та викликав деякий наспокій в українському суспільстві в Швеції, який на щастя в досить короткому часі утих!

В 1952 р. прийшло до вибору нової управи УГШ, яку очолив Кирило Гарбар як голова, Богдан Федорів-секретар, Т.Гивель-скарбник. Від цього року 1952 аж до кінця 1977 /за винятком 1955 р. коли то головою був Іван Бутко/, головою УГШ був Кирило Гарбар. В тих роках на постах членів управи УГШ мінялись між іншими: Петро Горват, Григорій Бойко, Іван Камінський, Ярослав Яремко, Григорій Будяк, Яків Пікулик, Арсен Турцевич, Стефан Чупак, Григорій Кущ, Богдан Залуга та інші активні члени Громади.

З кризи в 1950-ти роках, вийшла УГШ ціло, без сумніву завдяки бл.п. Кирила Гарбара. Своїм розсудним поступованням, ширістю, невисипщою працею і посвятою для "загальної справи", вратував Кирило Гарбар УГШ від упадку! Праця наладжується знову. В 1950-60-тих роках, число членів зменшилось через еміграцію до США, Канади і вимиряння старшої генерації. Приїзд нових груп українських іммігрантів з Австрії, Югославії та інших країн, знову змінює членство УГШ. Кристалізується "стале ядро" активних членів УГШ, які далі працюють на "громадський ниві" - але головний тягар праці несе без сумніву дальше невтомний К.Гарбар.

У своїй діяльності УГШ надалі кожного року організує спільні, традиційні свята Різдва і Великодня, для української спільноти в Скандинавії. З нагоди тих спільніх свят, кожного року приїжджають з європейських країн до Скандинавії духовні отці УКЦ або УПЦ, щоб відправити Святочні Богослужби, на яких спільно беруть участь усі українці без ріжниці віроісповідання! УГШ надалі держить сталий контакт з українськими організаціями, установами і видавництвами у вільному світі. Від 1954 р. УГШ видає періодичний бюлєтен "Скандинавські Вісти" два-три рази в

Зв'язковим від УГШ для приїздаючих науковців і політичних діячів української діаспори був К.Гарбар, який завжди стояв до диспозиції та опікувався заграничними гістьми.

Фінансова сторінка УГШ в 1960-тих роках часто була скрутою, тому К.Гарбар, сам тоді покривав дефіцити Громади. Він як голова УГШ цілий час держав стабільний контакт і відвідував більші осередки українців в Швеції та без сумніву був товчком до створення Українсько-Шведської Громади в Еребру, як рівної Українсько-Шведської Культурної Спілки в Мальме.

У тому короткому начерку про створення і діяльність Української Громади в Швеції, з періоду від 1947 до 1977 року, є насвітлена тільки мала частина праці, зусиль та успіхів голов та членів управ УГШ. Їм усім належиться признаяння за їхню /часом не так легку і вдячну/ працю для добра українського суспільства і української справи в Швеції!

В архіві УГШ є великий матеріал який складається з численних протоколів, касових книг, обіжників, різного роду кореспонденції, фотознімок, Скандинавських Вістей, часописних статей про УГШ, Україну ітд. Цей матеріал чекає систематичного та докладного опрацювання для об'єктивної оцінки вложеності праці та діяльності УГШ.

В майбутньому цей архів може стати підставою до писання історії української еміграції в Швеції після другої світової війни.

Карльскуга, листопад 1987 р.

РЕФЛЕКСІЇ В ЗВ'ЯЗКУ ІЗ 40-ЛІТНІМ ЮВІЛЕЄМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В СКАНДИНАВІЇ

Ось в цьому - 1987 році - українське громадянство в Скандинавії, зокрема в Швеції, святкуватиме сороклітнє існування свого організованого життя. Я назначив "організованого життя". Шо-ж це в дійсності означає?

Мова тут отже про таку форму життя, що, помимо своєрідних, часто-густо несприятливих, емігрантських обставин, дає змогу нам збереження національно-українського ідеалу, тобто бути українцем - самостійником до кінця свого життя. Це однак не здійснюється, як то кажуть "от-так, само по-собі".

Тут потрібні є люди з почуттям національного обов'язку і принципової відповідальності перед нашим Народом взагалі, які обдаровані, крім цього, організаційним хистом і є спроможні ефективно посилити, плекати, а то й вщепити /головно молоді/ основи національно-вільної української ідеї у свідомість наших людей, поселених в чужій країні.

Оце і є власне оте організоване життя, про що я згадав на початку, яке триває, дякувати Богові, й по сьогоднішній ще день.

Очевидно, що бувають дуже часто й відхилення в негативному напрямкові, коли твориться організоване життя громад. Такі усміні явища супроводили /як відомо/ повстання та безпосередню вілтак діяльність Української Громади й в Швеції.

В часі, коли була зорганізована отже Українська Громада в 1947 році аж до року 1956-го - я не був тоді ще в Швеції. Тому, не маючи реального підґрунтя в зв'язку з тим, не можу згадувати тут про період цього часу. Залишаю це іншим, безпосереднім свідкам і учасникам у формуванні початків громадсько-українського життя в цій країні. Я хочу лише зупинитись над діяльністю Української Громади 60-тих років, а головне, моїм бажанням було-би насвітлити працю керівників Управи останнього 10-ти ліття.

І так! Хто-ж з нас не пам'ятає цих, воїстину ідеальних, до певної міри, часів, коли головою Головної Української Управи був, покійний вже, ширий, український патріот Кирило Гарбар! Наші щорічні зустрічі на Різдв'яні та Великодні свята відбувалися завжди в дусі взаємної любові й поважання. Не було поміж нами ходної релігійної нетolerанції, як це ще буває, на халь, деінде серед українського громадянства в діаспорі /православні греко-католики/. Ані також не існували серед нас горезвісні поняття як "східняк" і "західняк" тощо. Ці додатні прикмети ми зуміли зберігти й досі.

Дуже часто, я особисто, з почуттям певної ностальгії, згадую оци намі Свята, що відбувалися майже завжди в м. Еребру. Серед співів українських пісень, товариської, дружньої гутірки ми-нав присміно нам час. Створювалася своя, рідна, українська атмосфера, якої нам інакше так часто бракує на чужині.

При цій нагоді, коли я згадав місто Еребру, не можна оминути особи п. Григорія Будяка, довголітнього члена Головної Управи Української Громади й Голови /пізніше/ Управи Української Громади в Еребру. Завдяки його старанням, завжди був своєчасно придбаний льокаль для наших святкувань /тепер завдяки йому іс-

кус наш відділ - домівка - у фінському приміщенні/ і багатьом з нас, хто прибував із дальших околиць Швеції, був представлений безкоштовний мічліг і харчування в гостинній хаті пана Григорія Будяка, в дільниці Мосос. Щира подяка за це другові Григорієві!

В той час, коли вже деякі з нас з різних причин змушені були залишити, а деякі зповільнити темпи своєї суспільно-національної праці, як от постійний Голова Ревізійної Комісії при Головній Управі Громади Др. Богдан Скобович-Околот, знаний в Скандинавії не тільки як лікар, але й як зразковий дописувач до шведської преси статей, якого, як ревного оборонця Української Справи високо оцінює наше українське громадянство в Скандинавії, - то пан Григорій Будяк все ще продовжує непинно працювати на національно-громадському секторі.

Скільки-ж то різних вистав /українських писанок, вишиванок/, різних концертів, рефератів на наші українські, історичні теми відбулося в Еребру й околиці по ініціативі п.Г.Будяка. Завдяки Йому шведська телевізія, преса, радіо, коректно обізнані з нашою Українською Визвольною Справою. Один мій щирій приятель висловився якось, що він вже понад 30 років пам'ятас діяльність Григорія Будяка.

Даючи остаточну оцінку "е по х и" головування сл.пам.Кирила Гарбара /25 років/, в ім'я об'єктивності, слід вказати однак на певні недотягнення. То означає, хоч як нам до вподоби й припадає ця "і д и л і я", зв'язана з особою сл.пам. Кирила Гарбара, треба проте ствердити, що наше українське громадянство не вийшло поза наші, чисто національно- побутові рамки на ширший форум шведського суспільства. Я маю тут на увазі виведення ідеї нашої Визвольної Боротьби на орбіту різних шведських, державних установ, чинників, засобів масової інформації і т.п..

Інший профіль набула діяльність Управи Головної Української Громади, коли обов'язки Голови Управи передняв маг.Богдан Залуга. Панові Б.Залузі, завдяки Його наполегливій й інтенсивній діяльності, вдалося з бігом часу нав'язати чисельні контакти із різними напр. установами в Швеції й навіть за кордоном, з науковими шведських інституцій та університетів, зажим протестантським і католицьким духовенством і багатьма іншими визначними особами шведського суспільства.

Головною метою цих зносин є, власне, належна інформація місцевого населення про нас українців та про невблагану боротьбу проти Москви за нашу самостійність. На цю тему було виголошено багато різних промов /м.інш. і перед советським посольством в Стокгольмі/, написано багато відповідних статей до шведської преси й багато інших,корисних контактів.

Рівно ж, дякуючи Його умінню виєднати /здобути/ належні нам субсидії у шведських допомігових організаціях, маг.Богдан Залуга зумів належно забезпечити матеріально нашу Управу Громади для фінансування корисної нам діяльності.

Очевидно, що не можливо ось тут списати всі види Його багаторічної діяльності для Української Громади!

Закінчуячи свій допис, було б дуже несправедливо, наколиб я на тлі 40-річного Івілею існування Української Громади в Швеції не згадав про ще одного, відносно молодшого, українського діяча, Пана Григорія Горина, що очолює льокальну Управу Української

Громади в Мальме. Тому, що місто Мальме знаходиться на самому півдні Швеції, близько отже європейського континенту і єдиний найзручніше прибувати із Західної Німеччини Владикам обох наших Церков із візитациєю, як рівною і Отцям духовним для виконування своїх священичих обов'язків. При таких нагодах часто відбувається напр. відчити на тему наших національних свят.

Тут в Мальме, у власній домівці, придбані завдяки старанням власне Голови місцевої Української Громади п.Г.Горина й патріотичних членів всієї Управи, бувають м.інш. і зустрічі з представниками інших поневолених Москвою народів /лотишів, естонців, поляків і інших/.

Вітаючи і приймаючи наших дорогих, українських гостей з Європи, п.Г.Горин і ввесь склад Управи взірцево вив'язуються із своїх обов'язків щодо цього.

Реактуючи все сказане мною в дописі треба ствердити, що в останньому 10-тилітті лиж ці згадані мною особи передовсім провадять національно-громадську працю в Швеції.

Я, нижче підписаний, голова Українського Йвілейного Комітету на Скандинавію з присвітлюємою ствердженням, що також існує тісна співпраця поміж Скандинавським Йвілейним Комітетом і усіма Управами Українських Громад в Швеції.

Отож У ДЕНЬ 40-ЛІТНЬОГО ЙВІЛЕЮ ІСНУВАННЯ ГОЛОВНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ НА СКАНДИНАВІЮ, БАЖАЮ ШИРО ГОЛОВІ УПРАВІ ПАНОВІ маг. БОГДАНОВІ ЗАЛУЗІ І КЕРІВНИКАМ УКРАЇНСЬКИХ УПРАВ-ФІЛІЙ В ЕРЕБРУ Й МАЛЬМЕ, пп. БУДЯКОВІ ГРИГОРІЄВІ Й ГОРІНЕВІ ГРИГОРІЄВІ ЩЕ МНОГИХ ЛІТ І ДОБРОГО ЗДОРОВ'Я ДЛЯ КОНСТРУКТИВНОЇ, НАЦІОНАЛЬНО-СУСПІЛЬНОЇ ПРАЦІ на терені Скандинавії - Швеції.

Арсен Турцевич

—00000—

ПАПА ПРО ТИСЯЧОЛІТТЯ

Рим. — На завершення Конгресу мирян Української Помісної Католицької Церкви в кінці вересня відбулася аудієнція мирян у Папи Івана Павла II, з участю Кардинала Мирослава Любачівського, Патріарха УПКЦ, Владика та мирян. Голова Україн-

ського Патріархального Об'єднання, УПСО, інж. Василь Колодчин передав при тому окреме прохання до Апостольської Столиці і дарунок-образ.

Папа Іван Павло II, промовляючи українською мовою, дав запевнення, що "уся Вселенська Церква візьме участь у святкуваннях Тисячоліття Християння Русі-України".

- 3 -
UKRAINSKA JUBILEUMSKOMMITTEN
I SKANDINAVIEN TILL FIRANDET AV
1000 årsminnet av Ukrainas kristnande

Arsen Turcevits, Gudhemsborgsvagen 97 B, 445 00 Surte. Tel 311 98 22 16.

З В Е Р Н Е Н Н Я
Д О
УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В СКАНДИНАВІї

Дорогі Земляки!

Стоймо вже на порозі великої історичної події нашого народу, дня 22 травня 1988-го року святкуватимемо в Катедрі міста Люнд Світлий Івілей 1000-ліття Хрещення Русі-України.

Щоб гідно відзначити цю епохальну подію, як вияв могутньої маніфестації всеукраїнської єдності у Скандинавії, конечним є зібрати поважну суму грошей, бо кошти святкування нашого історичного хрещення будуть дуже великі.

На жаль, до цеї пори не всі наші земляки відгукнулись як слід на наші попередні заклики. Серед нас не має мабуть аж таких бідних, щоб не спромоглися раз у своєму життю на значнійшу пожертву. На особисті вигоди завжди знаходяться громі, а на нашу спільну, українську ціль якось важко спромогтися.

Пам'ятаймо, що без нашої спільної і жертвенної підтримки, навіть найбільш ідеальні почини не можуть бути здійсненими. Тому не можемо і не сміємо бути в цій нашій спільній справі байдужими.

Належимо до тої генерації, що має щастя бути безпосередніми свідками й творцями офіційного завершення 1000 років Христянства на Русі-Україні.

На нас всіх спадає обов'язок бути гідним виразником української незаперечної правди у вільному, Західному Світі. Цього не можуть зробити наші брати й сестри в Рідному Краю, тому цей обов'язок залишається виконати нам, у своєму і їхньому імені!

Скандинавський Івілейний Комітет звертається ще раз до всіх наших земляків, в яких грудях ще б'ється українське серце, щоб чим скоріше виконали свій національний обов'язок надсилаючи щедрі пожертви на покриття коштів, зв'язаних з святкуванням Івілем 1000-ліття Хрещення України.

ДВІЧІ ДАЄ ТОЙ, ХТО СКОРО І ЖЕРТВЕННО ДАЄ!

Ваші пожертви просимо пересилати залученим банковим переказом, - число 176 - 6039.

За Ваші вирозуміння й щедрі пожертви Івілейний Комітет складає сердечну подяку.

Степан Чупак
Секретар Івілейного Комітету
на Скандинавію.

ЛИСТА ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД З ДНЯ 31 ЖОВТНЯ 1987 р.

1. Тгура Ольссонс Стіфтельсе - Люнд.....	= 10 000:- /корон,
2. Імігрантернас Ріксфербунд.....	= 7 000:- "
3. Г. К у ц.....	= 4 100:- "
4. Проведена збирка в Мальме й Осеребру.....	= 2 857:30 "
5. П.К.Балицький.....	= 2 000:- "
6. І. Маглич.....	= 2 000:- "
7. С. Ч у п а к.....	= 1 500:- "
8. А. Турцевич.....	= 1 300:- "
9. В. Бретан.....	= 1 100:- "
10. Г. Г о р и н.....	= 1 100:- "
11. Я. Пікулик.....	= 1 100:- "
12. А. Лавринин.....	= 1 100:- "
13. Г. Будляк.....	= 1 100:- "
14. Г. Турцевич.....	= 1 000:- "
15. І. Кушник.....	= 1 000:- "
16. Зенон Горин.....	= 1 000:- "
17. П. Сем'янів.....	= 1 000:- "
18. М. Сем'янів.....	= 1 000:- "
19. І Товстий.....	= 1 000:- "
20. Леся Тгурнквіст-Лавринин.....	= 1 000:- "
21. М. Бойко.....	= 600:- "
22. Пр.Б.Скобович-Околот.....	= 500:- "
23. О. Демків.....	= 500:- "
24. М. Товста.....	= 500:- "
25. Маргіт Чупак.....	= 500:- "
26. Родина Пікуликів.....	= 500:- "
27. Українська Громада в Осеребру.....	= 500:- "
28. О. Сусецька.....	= 400:- "
29. І. Ванчицький.....	= 210:- "
30. С. Адаменко.....	= 200:- "
31. П. Горват.....	= 200:- "
32. А. Лозовий.....	= 200:- "
33. А. Головчанський.....	= 150:- "
34. Т. Кентржинський.....	= 150:- "
35. В. Федорчук.....	= 100:- "
36. Пр.М.Радейко.....	= 100:- "
37. А. Пилипенко.....	= 100:- "
38. Ф. Малиновський.....	= 100:- "
39. Ю. Кучнір.....	= 100:- "
40. Ю. Канюк.....	= 100:- "
41. А. Колесник.....	= 100:- "
42. Мгр.Б. Залуга.....	= 100:- "
43. В. Постоловський.....	= 100:- "
44. Соня і І. Чавс - Норвегія.....	= 100:- "
45. Іван Сало.....	= 100:- "
46. Процент з Банку.....	= 794:80 "
47. Маргарета й Г.Пукало.....	= 500:- "

Вибрано на оплату інформаційної листівки - 2 500:- "

Крім того дійшли на Фонд пожертви:

48 212:10 корон

Кентржинський Т. 1.000:-, Пукало Г. 500:- Радейко М. 200:-
Левчук 100:-

UKRAINSKA JUBILEUMSKOMMITTEN I SKANDINAVIEN TILL FIRANDET AV 1000 årsminnet av Ukrainas kristnande

Arsen Turcevitz, Göteborgsvägen 97 B, 445 00 Surte Tel. 211 78 22 16

ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТИ СКАНДИНАВСЬКОГО ЙВІЛЕЙНОГО КОМІТЕТУ 1000-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ

Український Йвілейний Комітет на Скандинавію зорганізований при кінці 1983-го року постановив собі, щоб гідно й вроочисто відсвяткувати епохальну подію в історії українського народу - Світлий Йвілей 1000-ліття Хрещення України.

Для зреалізування намічених плянів Йвілейний Комітет нав'язав у першій мірі контакти з Владиками обох наших Церков, щоб спільним Молебнем в екуменічному дусі відсвяткувати цей наш Світливий Йвілей.

Після спільногодоговорення наших Владик, Архієпископа УАПЦеркви Анатолія Дублянського й Епископа УКЦеркви Кир Платона Корниляка, намічено дату святкування Йвілею на день 22 травня 1988-го року на годину 13.30 у шведському Катедральному Соборі міста Лунд.

Члени Управи Українського Йвілейного Комітету були на "авдісниці" у настоятеля Катедрального Собору в Лунді дня 22-го квітня ц.р., з яким остаточно було узгіднено нам дозвіл святкувати наш Йвілей в їхнім Соборі.

Настоятель о.К-Г Гаммар радо дав свою згоду на відсвяткування нашого Йвілею і при цій нагоді побажав Йвілейному Комітетові гарних успіхів у підготовчій праці. Прощаючись з Настоятелем о.Гаммаром - наш Комітет запросив Його й Епископа на Йвілей.

Йвілейний Комітет видав для шведської публіки інформативну листівку про Хрещення України, яку частинно вже розповсюджено до шведських інституцій та приватних осіб. Під час Йвілейного 1988-го Року, ця листівка буде масово поширенна серед шведського суспільства та знова до різних інституцій, як масової інформації так і наукових.

Під час зустрічей наших земляків в Українських Громадах в Мальме й Еребру, Голова Йвілейного Комітету п.А.Турцевич і секретар п.С.Чупак відчитали реферати присвячені подіям Хрещення України.

На протязі 1987-го року Йвілейний Комітет відбув три засідань Управи ЙКомітету в домівці Української Громади в Мальме, на яких брали участь також українське духовенство обох наших Церков та активні члени наших Громад. Рівною був заподаний звіт з діяльності СЮКомітету 9-го травня 1987 р. на Зборах Головної Української Громади в Швеції, що мали місце в Бромма - Стокгольм. Справа фінансування Йвілейних Святкувань була завжди головною точкою спільних нарад.

Члени Управи Йвілейного Комітету три рази їздили до Лунду і Мальме /на власний кошт/, де полагоджували важні справи, а саме:

замовлення катедрального Собору для єкуменічного Молебня, замовлення церков для літургічних Богослужень нашими Владиками, концертну залю, ресторан та готель для хористів з Німеччини та інших, приїжджих гостей.

Наші Владики бажали собі відправити перед спільним Молебнем Святі Літургії. Відносно греко-католицького Богослуження, Йвілейний Комітет отримав від настоятеля католицького Храму в Іальме, отця Б. Коха, чесну але на жаль негативну відповіль, бо на цей день в римо-католицькому Храмі відбуватимуться аж три Служби Божі. Настоятель о. Кох радив Комітетові звернутися до католицької церкви в Люнді за посередництвом нашого земляка п. Михайла Бойка, який там проживає і має добри контакти з католицьким парохом. Надіємось, що п. М. Бойко полагодить цю справу позитивно.

Українська православна ювілейна Служба Божа буде відслужена в сербській православній церкві Св. Кирила й Методія в місті Іальме.

На наші ювілейні святкування вислано запрошення до всіх шведських Епископів, які чесно подякували за наші запрошення, але на жаль в більшості не прибудуть, бо на цей день будуть зайняті своїми Богослужбами. На сьогоднішній день певним є, що в нашему Йвілейному Молебні буде брати участь із шведської, лютеранської Церкви в м. Люнд, єпископ Р. О. Арен. Одержано вже письмо-згоду від нього.

Йвілейний Комітет вже має готовий реферат в українській й шведській мовах присвячений подіям Хрещення України, який займає 16 хвилин відчиту.

Комітет звертався три рази із закликом до українського громадянства на терені Скандинавії відносно зборки на Йвілейний Фонд. Багато наших земляків відгукнулися позитивно й прислали свої щедрі пожертви. На жаль є ще велика кількість наших тут людей, які чомусь байдуже з наставлені до так важливої релігійно-історичної події Українського Народу. Ми маємо однак надію, що стан і на цьому відтинкові покращає.

Про загальний підсумок з праці Йвілейного Комітету на Скандинавію для підготовки й переведення нашого Славного Тисячоліття Хрещення України можна було-би сказати слідуюче:

1. Є вже запевнений Храм Божий де відбудеться спільний єкуменічний Йвілейний Молебень. Дата коли розпочнеться Йвілейне Богослуження є отже - 22 травня 1988 р. год. 13.30.
2. Полагоджена справа участі в наших Йвілейних Службах Божих духовенства - українського /православного й греко-католицького/, шведського лютеранського й інших представників християнських Церков.
3. Отримали до нашої розпорядимості рівночільно і льокалі в спархіяльному домі в Люнді, де відбудеться мистецька частина нашої ювілейної програми й святочний обід.
4. Є вже полагоджена справа /хоч ще не в деталях/ виступу бандуриста та його репертуар пісень. Підготовані будуть відповідні декламації місцевими силами в Швеції і т.д..
5. Нав'язаний є зв'язок з готелями для приїжджих гостей.
6. Справа церковного Хору полагоджена. Хор приїде з Дюссельдорфу.

Отож ще чекаємо на лист о.Протоієрея Анфіра Осталчука з заподанням числа хористів.

Думасмо також, що ось незабаром буде полагоджена й справа виєднання католицької церкви для уможливлення відправи Св.Літургії Преосвященішим Владикою кир Платоном /Корниляком/ в греко-католицькому обряді.

Десь на початку слідуючого /1988-го/ року, треба буде узгіднити різні інші деталі, чисто технічного характеру /декорация залі, прийняття гостей та інше.

Віримо, що при Божій помочі й при помочі нашого українського Громадянства вив'яжемося належно із наших обов'язків і наші Йвілейні святкування в Швеції, в наміренні Пам'яти 1000-ліття Хрещення України й відзначимо як слід на славу Божу й прославу Українського Народу.

Листопад 1987 р.

За

Управу Українського Йвілейного Комітету
в Скандинавії

Секретар - Степан Чупак

--oooOooo--

СВЯТ-ВЕЧІРНІ ДУМКИ

Кожного року у Свят-Вечір, коли на небі засяє перша зірка, а в наших домах традиційні ялинки зодягнутися в чудові кольорові світла, засідаємо прадавнім звичаєм до Святої Вечері.

В цю Святу Ніч лихомо тепер думками далеко в Україну, до рідного місця де ми народилися, виростали та провели наші молоді літа й вийшли на чужину, другі вигнані з рідньої батьківської землі хорстокими ворогами.

З багатьох наших рідних осель і сліду немас. Вони тепер виринають лих в нашій уяві, стають перед нашими очима з їх неповторною красою Свят-Вечора, його вроčистою традицією, звичаями, колядою, дідухом, святочним столом - застеленим сіном, на якім була кутя та всіх разом дванадцять святочних страв.

На наших обличчях видніла тоді радість Тихої, Святої Ночі. Далекий вже цей час - неначе казка чарівна.... у Свят Вечір відчуваємо як далеко ми від рідної землі, як довго вже проживасмо на чужині і відчуваємо, що час промінув швидкістю бліскавки і затер наш слід на стежках, як це влучно Оксана ОКОПНА насвітлює в своїому вірші -

РІЗДВО

Вечір Різдва Святого,
Накритий стіл святково.

Радіс серце, а лице сміється
І нам хиття легким здається.

Та не забула я, як було там.
Сідали тихо ми за стіл
Ми не сміялись, не співали
Лише в молитвах Бога ми прохали,
Щоб волю дав.

І слізози лиш в очах палали,
І тихо, боязко батьки розповідали,
У своїх споминах чудових,
Про ті часи, як Україна мала волю.

Тепер свободні ми.

Та десь на нарах б'ється
У замордованому тілі
серце українця...

Він не один, а тисячі їх взято
Закуто у кайдани,
Та Й життям проклято.
І ні один із них цього Різдва
Не сяде до нашого
святкового стола.

У Його серці біль і мука,
А розум ненависть з'їда
І неймовірна воля горить,
В Його замучених очах.

Я проку всіх живих, свободних
У цей святковий час
Зложить молитву
За України синів рідних.
І краплю свого серця
Їм в дар від нас подарувати.

++++

І все-х таки далекі простори, чи навіть океани, не спроможні зупинити відгомону рідної коляди, що з символом духового единня наших земляків у цю Святу Ніч. Наша радісна колядка "БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ" заходить усюди, де тільки б'ється українське серце, і духовно зміцнює українську людину де вона не була б; в поневоленій брутальним большевицьким режимом в Україні чи розсіяних по цілому т.зв. вільному світі. Ця наша колядка наповнена віром й надією знеможених наших братів і сестер - політичних в'язнів й віруючих, що караються у далеких концтаборах злочинної, невільничої, московсько-большевицької імперії. Вона продістаеться до вікон засипаних снігом хатин, у яких мучаться наші брати й сестри - заслані ворогом далеко від рідної землі лих тільки за це, що вони люблять свою Україну і виступали в обороні прав Українського Народу. Пробивається ця наша колядка через грубі мури "психолікарень" до нескорених борців й віруючих, запроторених у ці стражні заклади за їхню глибоку віру в Бога, Україну і українську Правду.

Радісне Різдво Христове зустрічаємо тут на чужині за багатим столом у товаристві рілні й друзів. Тут вільно молимося Новонародженному й свободно хвалимо Його прихід до нас. В ці Святочні дні маємо добру нагоду подумати також про тих, наших братів й сестер, які прославляючи Новонароджену дитину - Ісуса, мусять скриватися від сучасного, московського Ірода.

Проживаючи у вільних країнах Західнього Світу, побажаймо нашим братам і сестрам, що живуть у важкій большевицькій неволі - ліпшого щастя, кращої долі, здоров'я та витривалості аж засяє Різдв'яна зоря над нашою вільною Батьківщиною.

Окупаторська большевицька влада в Україні грабує наш нарід не лише політично й економічно, але також культурно. Режим хорстоко нищить нашу рідну мову, намагаючись за всяку ціну змосковіти дітей й молодь України.

У цю містичну Ніч, кожний із нас українців, у своїх думках намагається увійти до рідної хати, бо Різдво Христове це свято радості і любові, свято сднання й братання - це родинний празник. Серед нормальних обставин в цей час всі члени родини в мирі і любові засідають до Свят-вечірного стола. Засядьмо й ми до цього

Свят-вечірного стола в Скандинавських країнах як одна велика родина на нашім спільнім Свят-Вечорі.

Довголітнє перебування наших земляків на чужині, багатьом вже докучилось. Вони часто запитують: Коли прийде той день нашого повороту до рідного Краю? На це питання є лише одна відповідь: Цей поворот у великій мірі залежатиме від нас всіх і від нашої спільної праці для Українського Народу тут на чужині і на рідних Землях. Для того ми мусимо, перш за все, залишити всі egoїстичні міжусобиці, з яких користають лише наші вороги. Нам треба консеквентно, спільно в любові й згоді прямувати отже до нашої остаточної мети - вільної, Самостійної Української Держави.

Скріплені цією силою єдності, довершимо будову Волі нашій Батьківщині. Шлях до Вільної Батьківщини є вкритий темрявою большевицької неволі. Проміння вифлеємської зірки ще там не сягають. Але не забуваймо про закон природи, що після темної ночі - наступає ясний день.

В день Різдва Христового, кожного року народжується Бог Правди й Перемоги. Український народ вірить у Новонародженого Бога й у прихід Його Правди.

Об'єднані спільною любов'ю й осв'ячені Божою містичністю - вознесім перед Престол Всешишнього наше гаряче прохання:

"Просим Тебе Царю,
Просим Тебе нині,
Даруй волю, верни славу
Нашій Неньці - Україні"...

ХРИСТОС РОДИВСЯ! - СЛАВІТЕ ЙОГО!

С. Ч.

Богдан ЛАВРА

З НОВИМ РОКОМ!

Мої рідні діти,
Хвосто-сині квіти - самоцвіти,
Часом-долею розсіяні по світі,
Вам бажаю із своєї загарбьово-
кої кліті
- З Новим Роком!

Я стежу за вашим кожним кроком
Від колиски до могили,
І куди б вас світські бурі
не гонили,
Не забудьте ані на хвилинку,
Що я в Бога вимолю частинку
Ту, що незабаром верне мені
волю
І припіше всім вам кращу долю.

Загодя-зарання
Ви повернетесь додому із виг-
нання,
Розбудуєте свою Соборнуу Дер-
жаву
/Вам на щастя, а мені на вічну
Славу!/

Так, як сниться й сникла зроду
Просвітителям моого побожного
Народу,
Тим, що голови кладуть чи вже
поклали
За мос безсмертя й ваші віко-
помні ідеали.
Мої рідні діти, Хвосто-сині
квіти, Я ізвіку і довіку Ваша
Матір - Україна.....

"СВІСОМА" 1987 р.

Роман С. Голіят

"ЄДИНОЕДИНСТВО ПРО ЖИДІВ"

Андрей Дікій. "Ереи в России и в СССР", Нью Йорк, 1967. 713 стор.

В повищій 713-сторінковій публікації автор, крім своїх спогадів, дає читачеві багато джерельного матеріалу про творців СССР. Жидів, одні держави викидали, інші приймали й іх поведінку толерували. Жидівське питання проявлялося всюди, де тільки з'явилися хиди, але більшого значення в житті держав і народів не мали, тим більше, що чисельно групи хидів, що перебували в різних країнах, були незначними, рідко перевищували десятки тисяч.

Інакше стоїть жидівське питання в Росії і СССР, де на початку ХХ-го сторіччя в границях тодішньої Росії знаходилося понад шість мільйонів хидів, більше від усіх хидів у цілому світі.

До кінця Другої світової війни ніхто не чув про "антисемітизм" в СССР, бо при владі були хиди, а зараз на зміну "викиненої дореволюційної культурної еліти Росії" прийшла нова молода інтелігенція і, як господар своєї батьківщини й законний наслідник її історичного минулого, проявила свої права... І відмовити їй у тому, ніхто не посмів... А це означало затрату жидівською етнічною групою того положення, яке вона монопольно займала більше чвертьсторіччя" /стор.23/.

Хиди прийшли в Росію зі Заходу, через Литву й Польщу і поселилися на Україні. В 1794 році хидам дозволено поселятись по цілій Росії, а від 1804-го року був введений закон про "черту оседlosti" /межу поселення/ для осіб юдейського віровизнання. "Черта оседlosti" починалася від міста Пернова на Балтицькому морі, йшла по прямій лінії до міста Оршу, бігом ріки Дніпра до Чорного моря, по березі Дону, вверх по Прруті до Австро-угорської границі й по границі з Німеччиною до Балтійського моря. В тій області було 25 губерній, а територія була у півтора рази більша від Франції. В 1914 році в "черті оседlosti" живо 4 899 327 осіб жидівської бідноти тоді, як багаті хиди займали всякі пости в житті імперії.

Перед російським урядом постало питання, якої політики притримувається у відношенні до такої етнічної групи, яка була чужа основній масі населення не тільки по релігії, але й мові, побуті й навіть одягі /стор.66/ В хидів минуле й майбутнє було зв'язане не з Росією й російським народом, але з хидівством цілого світу, його минулим й його майбутнім.

На Україні в 1917 р. живо 2.5 мільйона хидів, тобто 41 відсоток усіх хидів імперії. Автор твердить, що, де з'являються хиди, разом з ними з'являється і проявляється "ідофобія". Російський народ і створена ним держава Росія не являла з себе виняток /стор.164/. Але в Росії хиди не хили в гетто так, як це було в усіх західніх державах. Згадуючи про жидівські погроми, автор на стор. 162-3 дає цілу листу погромів. Перший погром був у Александрії в 68 році по Христі, в якому згинуло 56 тисяч осіб; опісля, в 387 році в Римі, в Льондоні - 1278 році; масовий погром в Еспанії був у 1414 році; в Krakovі - в 1464 і в Познані в 1716-му році. Були погроми теж у багатьох інших державах /автор вираховує 44 погроми поза межами Росії/.

На початку XX сторіччя в Господській імперії ширились революційні настрої, в яких їди брали хававу участь і вони замали керівні пости в революційних організаціях, в той час соціалістичного покрою. Троцький-бронштайн укладав пляни перевороту в Росії зі своїми однодумцями в Нью-Йорку. А коли прийшов додідний час, він був шіх першими в Росії. В Петрограді до 1919 року державний апарат складався з 16 росіян і 371-го юда, - з того було 255 юдів, які прибули з Нью-Йорку. Автор згадує про деякі антижидівські ексеси, які вони самі провокували проти себе, викрикуючи на своїх зібраннях "Далой Ніколушку"!, "Далой попов"!, - а це викликувало реакцію росіян і православних проти юдів.

Роберт Вільтон, англієць, кореспондент "Таймс", який 17 років прожив у Росії й мав нагоду приглядатися, що там діється в роках революції, повідомив, що з 556-ти осіб, які зайняли пости в адміністрації - було 447 юдів. Берестейський мир підписували юди: Троцький, Лоффе, Каракан і Каменев /стор.233/. "Лондон Таймс" з 5-го березня 1919 року повідомив, що 75 відсотків большевиків - це юди. Київська Чека /Чрезвичайна Комісія/ складалася з 75 відсотків юдів /стор.215/. В 1918 році в одному Петрограді Чека розстріляла 10 тисяч осіб, звичайно без суду.

Після захоплення влади комуністами, колишнє населення т.зв. "черти оседlosti" перейшло мешкати до міст СССР. В 1959 році СССР мало 208 822 000 населення, з того 2 268 000 юдів, тобто 1.1 відсотка. Але по професіях: лікарів - 14.7%; юристів - 10.4%; письменників й журналістів - 8.5% і працівників сцени - 7%.

Автор Андрій Дікій не знаходить відповіді на поставлене ним питання, чому Комінтерн погодився на пакт з Гітлером в 1939 році, як також, чому СССР як атеїстична держава, була за створенням Ізраїля - тейстичної держави? Це питання він залишає майбутнім дослідникам.

Забрало б забагато місяця, коли б ми хотіли використати табелі прізвищ юдів, які на протязі 35-ти років були панівною і правлячою частиною СССР. Згадуючи про перебіг Другої світової війни, там читаємо, що в той час, як військо і новобранці йшли пішком на фронт, перевантажені авта з юдіями просувались на Схід подалі фронту. І коли Хрущов після відступу з Києва німців перебрав у свої руки Центральний Комітет партії, в якому хотіла працювати юдівка Руха Годес, то він мав її сказати... "Тут Україна"..."і ми не заінтересовані, щоб український народ пояснював поворот радянської влади як поворот єреїв /стор.273/. Ця вістка була друкована в книжці Леона Ленемана "Трагедія юдів в СССР", Париж 1959, стор.174-182/.

Згадуючи штучний голод 1932-33 років, автор каже, що юдівське населення міст не голодувало, бо міста мали подостатком харчів, а крім того юдам допомагала діяспора. Під час Другої світової війни населення добре пам'ятало свої сім мільйонові жертви колективізації, голоду й концтаборів, серед цих жертв юдів зовсім не було. При тому ці жертви не були результатом нелюдського відношення ворога, який ввійшов у державу, але це був злочин правлячої юдівської етнічної групи /стор.346/.

Советський уряд віддав більші общири першокласної землі для поселення юдів - хліборобів. Найбільше в Криму - понад 342 тисячі гектарів; в Українській ССР - 28 тисяч гектарів; у Білоруській ССР - 28 тисяч гектарів. Крім того заплановано створити на далекому Сході окрему юдівську "національну область" у Біробіджані. Для того приділено 400 тисяч гектарів з величезними природними багатствами. В автономних районах: Каліндорф, Ново-Златополь, Сталіндорф, Фрейдорф, Ляріндорф і Біробіджан, "вся адміністрація - суд, шкільництво провадилося в мові їдіш. Всі видатки, зв'язані з адміністрацією, ве-

лися на кошт держави" стор.301-2/. Після Другої світової війни з колах "Хидівського Антифашистського Комітету" і серед хидів у загальному виринула думка привернути цілий Крим, опустошений в результаті воєнних дій, в національну хидівську область чи республіку. Голова Комітету Соломон Лозовський /Дриздо/ не дістав підтримки з боку Сталіна й Хрущова. Комітет розв'язано й застосовано репресії: Його членів.

Відносно хидівської "Кримської республіки", - пише автор, - "Хрущов був згідний зі Сталіном, що Крим, який при кінці війни проти Гітлера лишився без населення, не може стати центром єврейської колонізації, бо на випадок війни він перемінився б у пляштарів проти СССР", стор. 248.

Хидівська етнічна група СССР була всеціло по стороні тих сіоністів, які в цілому світі вели пропаганду за створення Ізраїля, основуючись на тому, що то "Обіцяна земля", "Обіцяна хидам на Сіоні" /Словесність раяльського прем'єра Бена Гуріона в листопаді 1956 року/ стор.349/.

Давид Бург у своїй праці "Кремль, євреї і середній схід" згадує про твердження хидівського дослідника Джудда Л.Теллера, який доказує, що повалення комуністичної системи в СССР негативно відіб'ється на хидівському населенні в СССР і в цілій Східній Європі. І при кінці цієї публікації читасмо, що боротьба з комунізмом велася і ведеться так, щоб до цього упадку не дійшло. Як тільки комуністична система опиняється на граници своєї загибелі з причин економічних чи воєнних, - золелюбний світ завжди і негайно простягає руку для спасення цієї системи.

І на кінець слово про поширеній у світі погляд про існування "антисемітизму" в СССР. Ті, що могли б правдою і фактами розбити цей наскріп, мовчать. "Мовчить і уряд СССР, бо напевно не бажає розкрити не-приємну для нього правду про те, що каркас /основне тіло, кістяк/ сієтської влади був у основному створений хидами і що вони займали там упревілейоване положення в перших 35-ти роках комунізму /стор. 317 - Другої частини/.

Автор цієї праці підкреслює, що після доби кагановичів, до влади прийшли кадри російської молодшої інтелігенції, яка виперла з важливих державних постів хидів. Тоді, як 40 років тому в закордонній службі було процентово більше хидів, то під цю пору їх там є мінімальне. Зі всіх засекречених постів СССР хидів усунено.

Для дослідників минулого Російської імперії та СССР ця публікація має велику вартість, бо автор завдав собі чимало труду, щоб зібрати джерельний доказовий матеріал про звірства комуністичної системи, яка під цю пору загрожує вільному світові....

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ СІЧИНА ЗАХІДНИХ ЕВРОПЕЦІВ

Доктор фільософії Й доцент історії в університеті в місті Люнд Крістіян Гернер, в обширній статті шведського часопису "СВЕНСКА ДАГБЛЯДЕТ" /Шведський щоденний листок/ з дня 18 вересня 1987 р. під заголовком "МІХАІЛ ГОРБАЧОВ І СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ" заподас досить належну оцінку твору під заголовком "ВЕЛЕТЕНЬ ПРОБУДЖУЄТЬСЯ" й влучну характеристику в зв'язку з тим й самого автора твору, британського затрудненого в Москві, кореспондента часопису "Тез ГАРДІЯН" - Мартіна Волкера.

І так Крістіян Гернер, наприклад, пише про Мартіна Волкера, що не дивлячись на це /цитата/, що "... Мартін Волкер закінчив студії з історії в Оксфордському університеті й студії політичних наук в університеті в Гарварді, не зумів однак примінити своїх знань, які він набув в ших визначних училищах закладах, щоби дати реальний наріс про Советський союз".

Окупацію Советським союзом Східної Європи й Афганістану кореспондент з " Тез ГАРДІЯН " пояснює так, як і самі москали товчуть про це, "до це є, мовляв, лише подиктоване /окупація/ заходами самооборони перед " загрозою " з боку Зах. Німеччини..", он як!

Зрештою, як подає дальше Крістіян Гернер в своїй статті, таку, якусь нереальну інтерпретацію Волкером істоти советської імперії можна пояснити тільки тією обставиною, що /цитата/ "... в описові советської імперії Мартіном Волкером і його глибокої симпатії для мотивів політики з позиції сили можна властиво добачити певну ностальгію як у такого, що походить з такої країни, яка сама перестала існувати як імперія...". Тоді годі дивуватися у людини, словною такими почуваннями якогось об'єктивізму щодо аналізу імперії взагалі.

Далі Крістіян Гернер, до деякої міри, опромайдус Волкерове твердження, що /цитата/ "... Советський союз є країною, про яку ми знаємо ще безнадійно мало...", коли він каже, що /цитата/ "... це не відповідає дійсності". "Ми, справді, знаємо не все - про яку х іншу країну маємо вистарчаюче повні інформації? - але ми знаємо однак багато. Проблема є та, що здебільшого, що пишеться про Советський союз являється неймовірним для людини, що переважає в рамках західного способу думання".

Очевидно, що є в книжці Волкера "ВЕЛЕТЕНЬ ПРОБУДЖУЄТЬСЯ" й правильні спостереження відносно московської держави - стверджує Крістіян Гернер, - напр. /цитата/ "... диктатура в історії Росії являється нейвід'ємною, складовою частиною так, як парламентаризм в Англії...".

Рівно ж є узасадені погляди, що наводяться автором в цій книжці - продовжує доцент історії К. Гернер, як от /цитата/ "... Волкер не вірить, що кляса Горбачова, тобто Горбачові однодумці створять нову політичну культуру та перепровадять демократизацію країни...". Він інтерпретує найважливіші висловлювання Горбачова, саме, як запевнення, що "... нові пурітани будуть правити по-диктаторськи...". Досить влучне твердження, з яким можна згодитись.

Але тут-же, як подає Крістіян Гернер, Мартін Волкер заперечує свої попередні виводи відносно цього, коли він каже, що /цитата Волкера/ "... проте Советський союз на сьогоднішній день із своїм устроєм суспільної системи в жодній мірі не відрізняється якось істотно від системи індустриальних країн на Заході. Це, як бачимо, є несенітницею!"

На закінчення слід ще згадати, що доцент Крістіян Гернер на самому початкові своєї статті згадав про найбільшого попередника Мартіна Волкера - брітійського кореспондента інстальованого в Москві в 30-тих роках - Малкомна Магерілжа, який, як каже доцент, "... не задовольнявся, щоби подавати лише офіційальні звідомлення Кремля, або служби державної безпеки /тоді НКВД/ про життя в Советському союзі. Магерілж був, між іншим, свідком голodomору на Україні під час впроваджування там примусової колективізації. Він писав про все що бачив і через це Йому відмовлено дозвіл на дальше перебування в Советському союзі.

"Опінія на Заході відносно того створилася така, що люди не хотіли просто вірити в правдивість поданих інформацій Магерілжем. І досі повно є таких осіб серед західного суспільства, що не вірять правдивим відомостям про поповнювані злочини советської влади супроти своїх громадян...", - стверджує доц. К. Гернер.

Ці наївняки, делікатно кажучи, всупереч льогіці, хотять добачати лиш податні сторони /на жаль таких є мало насправді - А. Т./ в структурі Советського союзу.

Для нас, українців, ці явища, що торкаються цієї імперії й відношення до неї Західного світу, є аж надто добре відомі. Горе плягас лих в тому, що Західний світ, в більшості своїй, ігнорує нас і відмовляється приймати як істину наші правдиві інформації про цей московський кольоніальний, державний твір.

Отож, такі аналітики советської держави, як доктор фільософії і доцент історії, швед - Крістіян Гернер - вносять не аби який вклад в роз'яснювальний й усвідомлюючий процес про структуру й істоту Советського союзу.

А. Т.

--ooOoo--

ВІРШ З УКРАЇНИ /Заподано в "АНАБАЗ/

Під небом блакитним мосії України
Живуть ожирілі, байдужі раби.
Сучи з нас мотузки,
ліпі з нас фігурки,
Що хочеш, москалю, те з нами роби.

Козацькі потомки, нащадки сарматів
Поникли, неначе зів'яла трава.
І лихуть карапідам /бодай не казати/
І цим блудолизам числа вже нема.

Якби ти побачив наш славний Богдане,
Якими ми стали, що робим тепер?
Ми славим московські ідеї і плани
І наш лицемірний союз ССР.

Ми мову російську так ревно вивча
Що скоро карапідів за пояс заткнем.
Лиш рідної мови наразі не знаєм,
І може так статись, що знати не будем.

Розлізлися діти твої, Україно
Шукати роботи в чужій стороні.
І ти, моя ненько, без діток загине!
Розчинишся, мамо, в московськім ба-

Тримаймося купи, брати-Українці!
Навіщо здалася нам тая Москва?
Не падаймо духом і рано чи пізно
"В степах України блісне булава".

Світовий Конгрес Вільних Українців

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS
CONGRES MONDIAL DES UKRAINIENS LIBRES
CONGRESO MUNDIAL DE UCRANIOS LIBRES
WELTKONGRESS DER FREIEN UKRAINER
CONGRESSO MUNDIAL DOS UCRANIANOS LIVRES

Secretariat: 2118 A Bloor Street West Toronto Ontario Canada M6S 1M8 Tel 416 762 1108

Звернення Ієрархів Українських Церков
До Духовенства й Вірників
в усіх країнах нашого поселення

В українській пресі з'являються заклики Президії Світового Конгресу Вільних Українців допомогти фінансово в здійсненні скликання Міжнародної Комісії визначних юристів, яка розгляне на своїх сесіях документацію та переслухає свідків про голод в Україні 1932-33. Висліди цих досліджень і винесені рішення матимуть велике міжнародне значення.

Ми хочемо пам'ятати про мільйони невинних українських чортвітів, які померли від виникшого голоду, ми Ієрархи Українських Церков, члени Президії Секретаріату СКВУ, звертаємося до Духовенства й Вірників наших Церков із закликом допомогти Укінім щедрими покертвами у зразіліуванні цього величного і ляжко потрібного діла.

Повна нагорода й благословення за цю трагедію прийде щойно тоді, як Україна засяде в колі вільних народів. Однак безчільно чекати до того моменту було б великим нашим провинами перед Всешишим і перед душами мільйонів наших Сестер і Братів безсріденно виморених голодовою смертю в роках 1932-33.

Факти про цей голод мусимо висвітлити на найвищому міжнародному форумі, доки є ще живі свідки й існує відповідна документація про цю найбільшу в історії Українського Народу трагедію. Діяти в цій справі мусимо разом, не відкладаючи її на пізніше.

Очим просимо всіх Вірників наших Церков виявити якнайбільше зрозуміння та щертвеності у здійсненні цього величного діла.

Хай Всешиший Господь щедро благословить Ваму щертвеному ділу для здійснення цього величного діла й дозволить нам усім діждастись кінця страждань наших Братів і Сестер на рідних землях у вільний і від нікого незалежний Україні.

Дано в Торонто, Канада, дія 11 вересня 1987 р.

+ ІСТИСЛАВ, Митрополит
+ СТЕФАН, Митрополит

+ МАКСИМ, Митрополит
+ ВАСИЛІЙ, Митрополит

ВЕЛИЧАВЕ ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА відбулося посвячення надгробного пам'ятника, яке в сослуженні єкзархійського духовенства довершили Преосвященні владики архиєпископ УАПЦ Анатолій Дублянський і єпископ УКЦ Платон Корниятак.

У посвяченні пам'ятника взяло участь українське патріотичне громадянство, яке численно прибуло з різних країн Європи, Американського континенту й Австралії.

Після посвячення пам'ятника відбулося вшанування з чистецькою частиною, присвячене світлій пам'яті Великого Сина України Ярослава Стецька. Посвячення пам'ятника і поминальне свято відбулися у Мюнхені, в суботу, 11 липня 1987 р.

Пам'ятник на могилі сл. п. Ярослава Стецька, здійстнений на підставі проекту інг. Аріядни Стебельської.

У першу річницю невідужаної смерти Голови Проводу ОУН, Голови Українського Державного Правління та Президента антибільшевицького Більоку Народів сл. п.

НОМІН UKRAINY — UKRAINIAN ECHO

Пропам'ятні поштові значки

(УЦІС) — В першу річницю від дня смерті Голови УДП, Голови Проводу ОУН і Президента АБН Ярослава Стецька „Конфедерація Польські Неподлеглі” (КПН) ви-

дала пропам'ятні поштові значки. З цього приводу, підпільна газета КПН що виходить в Польщі, написала:

„Останньо пошта КПН видала значок із зображенням померлого 8 липня 1986 року Ярослава Стецька — визначного українського самостійницького діяча, одного із керівників ОУН, політика, дипломата, прем'єра короткотривалого українського уряду в 1941 році, в'язня гітлерівського концтабору в Саксенгаузен, про відника української еміграції.

Ярослав Стецько один із перших українських політиків, який усвідомив колективність зближення між поляками і українцями. Прямував до переборщення їхнього трагічного швидого. Помер, недочекавши самостійної України.”

Українська громада Торонто з великим болем попрощається з вічну дорогоу визначено письменника, літературного національного діяча

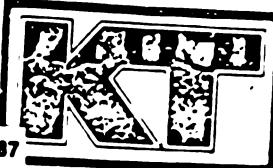
УЛАСА САМЧУКА, який помер 9 липня 1987 р. У культурній скриньці Україні залишив Улас Самчук і літературних творів, найбільше встановивши трилогію „Волинь” а в самостійницьку русь вписав своє ім'я в історію рідної Волині та Срібної землі України. Нехай вічна буде про нього пам'ять!

Горем опечалений Дружина Тетяна складаємо глибоке спічуття.

Видавництво „ЛУ”

KARLSKOGA TIDNING

PRODUCERAD OCH
TRYCKT I VÄRMLAND TISDAGEN 3 NOVEMBER 1987

ISovjet intet nytt!

Tidigt på morgonen kl. 6.00 den 20/10 i PI sändningen meddelas kort utan kommentarer: Krigsförbrytare dömd till döden i Sovjetunionen. Denna nyhet kommer från Moskva (TT, AFP) och läser:

"En domstol i den ukrainska staden Kamen-Kachirskyj har dömt en man till döden för krigsförbrytelser under andra världskriget — enligt nyhetssyrsan TASS.

De fylda rättegångssalen hälles den rättsvisa domen med tillfredsställelse. Mörderen Iwan Gostjark dömdes att skjutas till döds — skrev TASS.

Gostjark ansåg sig 1944 till "rebellarmén av borgertliga ukrainska nationallister" enligt den sovjetiska nyhetssyrsan. Han tillfänglades efter kriget, men lyckades undanhålla förskräckliga brott från rättsvisan. Nu har nya bevis emellertid kommit i dagens — uppdrag TASS vidare.

Omkring 50 offent och vittnes har enligt TASS uppträtt under den veckolånga rättegången och givit bevis för mord, tortyr och skövlingar.

Ytterligare tre personer, åtta av dem ukrainska namn, står enligt TASS inför rätta anklagade för krigsförbrytelser. Rättegångarna mot dem pågår fortfarande.

Tidigare i år avrättades Feder Fedoreko i Sovjetunionen, sedan han befunnit skyldig till krigsförbrytelser."

För den, som lyssnade till detta meddelande och som inte har någon kännedom om förhållanden som rådde i Ukraina under andra världskriget och specellt år 1944 — kan tyckas — rättvisans namn att detta är ett berättigat straff! Men sanningen är annorlunda!

Denna rättegång är ett typ exempel på en skenrättegång mot den "ukrainska-borgerriga-nationalismen". Rättegången har det typiska mönstret befäst från Stalin tiden med falska anklagelser och vittnen, samt utvalda åhörare som i — "den fyllda rättegångssalen hälles den rättsvisa domen med tillfredsställelse"

De "borgerriga ukrainska nationalist-rebellererna" — till vilka den dömda ansökt sig 1944 — var förmögnen UPA: Ukrainska Powstanska Armeja (Ukrainska Upprors Armen).

Den brutalna Nazi-terrorn under ockupationen av Ukraina, som började juni 1941, framkallade hos ukrainska folket ett självförsvar, även i form av vapnat motstånd. I februari 1943 koordinerades det vapnade motståendet med bildandet av UPA. Man organiserade militära förband, medicinsksocial service samt informations-propaganda avdelning. Målet för UPA var att i framtiden skulle Ukraina bli fri, oberoende demokratisk stat.

Den militära aktiviteten var riktad mot den nazistiska ockupationsmakten, för att skydda ukrainska befolkningen.

Aret 1944 var det svåraste för

Ukraina under hela andra världskriget. — Både den returande tyska armén och den framryckande röda armén, skövlade heila landet och väldförde sig på ukrainska befolkningen. UPA gjorde allt för att hjälpa och försvara den vårdlösa befolkningen. Denna kamp är nu ganska väl dokumenterad av forskare på Östeuropas historia under andra världskriget. UPA kämpade mot tyskarna mest

fria ord

militärt. Mot röda armén, som bestod av olika nationaliteter tillhörande Sovjetunionen, utvecklade UPA däremot ett ganska framgångsrikt "ideologiskt krig". Paroller som: "Frivetet för varje folk och enskild mannskaps" — "Glöm ej Stalins terror under 1930 talen" — "Med enad front mot alla totalitära stater" etc. — var då mycket aktuella! — Denap UPA aktion bedömde Moskva så pass allvarligt att en del av röda arméns regulära förband utbyttes mot speciella NKWD (nuvarande KGB) elitförband, för att rensa Ukraina från de "Kapitalistiska banden".

Förmodligen lever dessa UPA-paroller kvar i Ukraina och genom skenrättegångar skall sanningen om UPA förvrängas och smutskastas. Dessa UPA-män som togs till fånga eller häktades 1944-46, skickades alla till Gul-

garkipelagens svåra straffläger. De få som lyckades överleva straffläger, plockade man nu d: och då under de sista åren fram och dessa anklagats på nytt i sken rättegångar!

I det aktuella fallet, kan nu sovjetiska myndigheter, efter 43 år utan svärighet hitta: "omkring 50 offer och vittnen som under den veckolånga rättegången — ga vit bevis för mord, tortyr och skövlingar" — för att döma der anklagade till döden!!

Nu kan man undra — varför fortsätter sovjetiska myndigheter med sådana rättegångar? I vilke syfte? Hur passar detta med Gorbatjovs öppenhet, omdaning, demokratisering, humanisering och dömdstols väsendet etc.? — Sor syns — det passar ganska illa verkligheten!

Man tycker att i Gorbatjovs omdaning är det svårt att spåden sanna öppenheten och i öppenheten saknas fortfarande den sanna omdaningen!

Bohdan Skobowysl

Värkritiska mot festivalen

JUd nu pegar Nordisk
festival -87 på Lång-
holmen i Stockholm. Men
Svenska Freds- och skilje-
diamföreningen, Nordens
största Fredsorganisation
med över 16 000 medlem-
mar, finns inte med på
trivallen.

De nordiska trendstallarnas har
distr. rikt. sedan sätts i
1970, da härta fröjdungar och
ambulans för att pröva om man
har handikappmän att hitta. Ann.
och dock krigsmännen i Tysk-
land är de.

1. Und andere verdeckte Freischäler
wollten, wenn möglich, in die schwache
Stellung des WPA eindringen.
2. Die WPA-Friedenskommission
als Wahlkampfsekretariat der Kult-
ur und Politik unter dem Vorsitzen-
ten der politischen Sekretariate
Sowjetische Freunde in Skandinavien
zu bringen. 3. Wahlkampf- und
Propagandakomitee in Russland, die offizielle Frech-
schaften zu erhalten, um so mehr nach Westen
zu ziehen, 4. Ein
Vereinigungskomitee in Judo
und anderen Disziplinen, die
die Verbindung mit Westen aufrecht-
erhalten.

Inte officiellt

— Det under i dessas likhet, sa-
ger Jan Wohl Enskilda medle-
mar från Fredskommitté jobbar
i stället i andra organisationer.
Sånt till exempel Fredskamper
med
Tjänstens Larvsk från KSFH är
en av arrangörerna. Larvsk är
överläkare medlemmar av Svenska Freds
kommitté och sitter i redaktion
men är också en del av organisationen
Fred ut i Söderlandet från Larvsk
Fred ut i Söderlandet från Larvsk

Inte kritiken från Svenska Freds-
utskiljedekamraterna minnen
— Jag förstår inte vad som
skulle kunna vara prövningstid!
Vära farväl! — Truveningsp — och
— Norden har ingen... om...
Städkeklart riktar sig de krevn
här, min hustru och jag hoppas

Det finns inte vanliga rörelsvant
ta härifrån, men ändå finns
Derhörd bredd

Svenska inred. och skjöl-
donsförmeningen ärset att Nor-
diskt fest, festival på Långholmen
och för sig har en utvärld utveck-
lats, allt manliga kungspatroner dä-
rav hörde ar inbjudna åt polerina,
menar författaren, att det inte
hörlär riktigt till PA.

Men var inte svenska i sana
lymerna och i samband med vädj-
ningsskriftarne och i publ med
varje annan författare som
Svenn

Det var en konstnär i svenska
freds- och skulpturmässningarna
— Om det fanns en Fredskonst
ville ville manna sätta sitt upp
balkon USA:s urhoppuluk vore
de tillåt av den väl
Cilla Lundström levde
Västfrihetssats kungress
Sven Klam 1945, då ett hand-
lingsmuseum vore stöder Jällen
verksamheten anläggs
— Vi svenska freds ansar

Verhörd bredd

Wieder inför viks. Politikungressen
1961
**(Detta är en sammansyn och läsbar
myr Mönck ar på finskiskalen på
längden som representanter för
Ukrainian People's Committee
och Fredsorganisation med valt i
London. Organisationen arbetar
för en kärnvapenfri värld, en
nu och framtid samstämmig värld in-
formationsbyrå i världen. Den till-
talar i huvudsak i Sovjet i huvudsak)**

This high-contrast, black-and-white photograph appears to be a scan of a film frame. The scene is mostly in deep shadow, with a bright, overexposed area in the upper right quadrant. This bright area contains a circular emblem with three stylized triangles pointing outwards. Below and to the left of this emblem is a dark, rectangular shape with some internal texture. In the lower right foreground, the letters "Vid" are partially visible, likely part of a larger word like "Video". The overall quality is grainy and lacks fine detail due to the high contrast.

Oleks Lekcryszen har kommit till Paris MATS WESTLUNDEN
representant för Ukrainian Peace Committee, som sam-
arbetar med de underjordiska frädergrupperna i Sovjet

Ш В Е І Є І П Р С Й А С

"Українці є східно-слов'янським народом, що говорить східно-слов'янською мовою, українською мовою. Простори, що вважаються європейською прабатьківщиною цих слов'ян, так би мовити суцільні простори на північ від Карпат, є на сьогоднішній день поділені поміж Україною й Польщею. З цього обшару в періоді приблизно біля 300-700 років розселилися різні слов'янські народи у різних напрямках.

Теперішні українські землі, коли то східні слов'яни увійшли в історію, заселявали, згідно з переказами літопису, поляни, дере-вляни і сіверяни. Вважається, що сучасні українці походять із цих власне племен.

З цей час були рівною досить пожавлені зносини із Швецією. Шведським вікінгам, що були торгівцями й воїнами, припала в удачі, правдо-подібно, важлива функція при утворенні Київської держави, першого державного твору східних слов'ян, якщо не враховувати згаданої в Йордана, імперії Аントів як першої держави.

Зв'язки із східно-слов'янськими Землями послабшили в часах середньовіччя, бо Швеція остаточно була присуднана до обсягу західного християнства й торговельні шляхи через Землі східних слов'ян втратили своє попереднє значіння.

Розчленування території Східних Слов'ян після монгольської інвазії в 1210-тих роках являлося також важливою причиною до такого зменшення міжнародних взаємин.

Східні й північні частини території були отже відрізані від будь-яких контактів із західними й південно-західними частинами Землі, то є з сучасною Україною й Білоруссю, до згодом увійшли в склад Великого Князівства Литовського, а відтак в склад Польщі - Литви.

Це політичне, адміністративне й культурне розчленування привело рівною до розподілу східно-слов'янської Землі й під оглядом мовним й етнічним.

Польський період позначився широкозакроєною польонізацією українських Земель, хоч і були можливі деякі прояви українського, національного життя в Галичині. Заснована в Києві митрополитом Петром Могиллою /1597-1646/ Академія, мала велике значіння для української культури.

Але це були передовсім українські козаки, що виявляли спротив проти Польщі, вони багато разів повставали проти польського зверхнітва. Самостійницькі стремління козаків викликали велике заінтересування в Швеції і вже Густав II Адольф намагався присуднати козаків, щоби втягнути їх у війну проти Польщі, але без висліду.

Великий, український гетман Богдан Хмельницький вислав 1650-го року делегацію до королеви Христини, щоби обговорити справу альянсу /союзу/ проти Польщі. Ці намагання посилені були за Карла Х Густава й правосильні переговори щодо поділу Польщі все велися поміж шведами й козаками. Ці зносини українців із шведами спричинилися між іншим, до того, що Москва не дуже то "ласкавим оком" дивилася на стремління козаків щодо їх автономії.

Влада московської держави вважала, що Українська Земля є частиною російської землі і російського народу. Вправді згідно з угодами укладеними в Переяславі /1654 р./ й в Андрушкові /1667 р./ запевнялася українцям з боку москалів автономія - коли то в дійсності поділено Українську Землю поміж московською державою й Польщею -

U F R A I N A R E

Ukrainarna - eller ukrainarna med den stavning som gruppen i Sverige själva föredrar - är ett östslaviskt folk som talar ett östslaviskt språk, ukrainska. Det område som kan antas vara det europeiska urhemmet för slaverna, det vill säga ett sammanhängande område norr om Karpaterna, är i dag delat mellan Ukraina och Polen. Från detta område utbredde sig under perioden omkring 300 - 700 e.kr. de olika slaviska folken i olika riktnings. I det nuvarande ukrainska området bodde enligt krönikan, när östslaverna inträdde i historien, poljaner, derevljaner och severjaner. Man antar att de moderna ukrainarna härstammar från dessa stammar.

Vid denna tid var också kontakterna med det svenska området livliga. De svenska vikingarna som var handelsmän och krigare, flydde med stor sannolikhet en viktig funktion vid bildandet av Kiev-staten, den första östslaviska statsbildningen - om man inte skall räkna det hos Jordanes nämnda antiska riket som den första.

Kontakterna med det östslaviska området blev mindre livliga under medeltiden efter det att Sverige definitivt införlivats i den västliga kristenheten och efter det att handelsvägarna via det östslaviska området blivit minskat i betydelse.

En mycket väsentlig orsak var också uppsplittringen av det östslaviska området efter mongol-invasionen under 1210-talet. Det östliga och nordliga områdena kom därmed att avskäras från kontakt med de västliga och sydvästliga områdena, det vill säga nuvarande Ukraina och Vitryssland, som så småningom kom att tillhöra storfurstendömet Litauen, senare Polen - Litauen. Denna politiska, administrativa och kulturella uppsplittring förde också med sig en språklig och etnisk uppdelning av det östslaviska området.

Det polska perioden kännetecknades av en omfattande polonisering av det ukrainska området, även om det fanns ansatser till ett ukrainskt nationellt liv i Galizien. Den 1597 - 1646 av Petr Mohyla i Kiev upprättade akademien blev av stor vikt för den ukrainska kulturen. Men det var framförallt de ukrainska kosackerna som stod för motståndet mot Polen och de reste sig uppreda gånger mot polsk överhöghet. Kosackernas självständighetssträvanden var av stort intresse för Sverige och redan Gustav II Adolf försökte att få kasackerna att engagera sig i kriget mot Polen, dock utan resultat. Den store ukrainska hetmanen Bohdan Chmelnytskyj sände 1650 en delegation till drottning Kristina för att diskutera en allians mot Polen. Dessa strävanden intensifierades under Karl X Gustav och regelrätta förhandlingar om att dela Polen fördes mellan svenskarna och kosackerna.

Ukrainarnas kontakter med svenskarna hade bland annat sin grund i att Moskvastaten inte såg kosackernas strävan efter autonomi med blida ögon. Moskvastaten ansåg det ukrainska området och ukrainarna vara en del av det ryska området och det ryska folket. Visserligen hade ukrainarna av ryssarna tillförsäkrats autonomi i fördraget i Perejaslavl 1654 och i fördraget i Andrusovo 1667 - då i praktiken det ukrainska området delades mellan Moskvastaten och Polen - men det stod snart klart att ryssarna hade andra avsikter.

але в недовзі стало очевидним, що москалі мали інші наміри. Це також привело до цього, що Карло XII мав великий успіх у запорізьких козаків, коли він звернувся до них про підтримку в війні з Росією. Він уклав також угоду із знаним, українським гетманом Лазепом. Поразка під Полтавою 1709 р. допровадила однак до того, що союз цей не дав бажаних наслідків".

Українські поселенці в Швеції

"Перші українські поселенці прибули в Швецію як утікачі після нездaloї спроби шведів "поставити на коліна" при помочі українців царя Петра Великого. Наступник гетмана Філіпп Орлик змушений був залишити Україну й в році 1715 прибув він до Швеції разом із своїм штабом в складі 24-ъох осіб. Його син студіював на університеті в м.Люнд. В штабі Орлика було рівно ж декілька вищих військовиків.

Інший біженець того часу це була Анна Войнаровська-Мирович, якої чоловік позичив Карлові XII велику суму грошей. Як, так би мовити, винагороду за це отримала вона замок Тіннельсе, де вона замешкувала деякий час там і дехто з її дітей, правдоподібно, залишився в Швеції.

З посеред воєннополонених росіян, що перебували в той час в Швеції, згадується також козаків, але якого вони були етнічного походження - джерела не подають однаке про це нічого.

Розквіт новітньої, української культури припадає на добу романтизму, не дивлячись на те, що територія України була все ще поділена. В кінці 1700-их і на початку 1800-их років з'явилися перші великі літературні твори по-українськи. Зарівно москалі, як і поляки дивилися на національні стремління українців однак "не дуже то ласкавим оком". Українська мова була фактично зовсім заборонена. До деякої міри свободою користувалася все-х таки українська культура в Галичині. Поміж галицькими, сезоновими робітниками на переломі цього сторіччя були правдоподібно й деякі українці.

Славіст і письменник Альфред Енсен був одним із перших в Швеції, що поважно цікавився українською культурою. Він написав багато праць на початку цього сторіччя з українськими мотивами й перекладав також українську літературу на шведську мову.

Один із ранішніх українських іммігантів 1900-их років був знаний оперовий співак і оперовий педагог Модест Мендзінський, нар. 1875 року, який в р. 1904-ім був прийнятий до Королівської Опера в Стокгольмі. Він залишився в країні до своєї смерті - 1935 року.

Після першої революції 1905 р. в царській Росії становище українського народу й української мови дещо покращалося, але умовини знов погіршилися після першої світової війни. Тенденції до розпаду великих європейських імперій створили українським націоналістам можливість діяння. Вже в році 1916-тім існувало в Стокгольмі інформативне бюро, де було багато затруднень українців. Треба також згадати, що Митрополит української греко-католицької Церкви, тобто уніятської, Андрей Шептицький в 1917 р. по дорозі із заслання в Сибірі до своєї батьківщини перебував довший час в Стокгольмі. Під час побуту свого в Швеції відржував Митрополит постійний контакт з архієпископом Наталиом Сидерблюмом.

Detta ledde också till att Karl XII hade stor framgång när han sökte stöd hos de zaporoziska kosackerna i kriget mot Ryssland. Han slöt också ett avtal med den kände ukrainska hetmanen Mazepa. Nederlaget i Poltava 1707 (9) ledde dock till att denne union inte fick avsedd verkan.

Ukrainsk invandring till Sverige

De första ukrainska inflyttarna till Sverige anlände som flyktingar efter de misslyckade svenska försöken att med ukrainskt bistånd få Peter den Stores här på knä. Mazepas efterföljare som hetman, Pylyp Orlyk, fick nämligen lämna Ukraina och kom 1715 med sin stab på 24 personer till Sverige. Hans son studerade för övrigt vid Lunds universitet. I Orlyks stab ingick också åtskilliga högre militärer.

En annan flykting vid denna tid var Anna Vojnarovska-Myrovytj vars man hade lånat Karl XII stora summor pengar. Hon fick som ett slags vederlag slottet Tynnelsö där hon bodde under en tid och något av hennes barn lär ha stannat i Sverige.

Även bland de ryska krigsfångarna i Sverige under denna tid omnämns kosacker. Vilken etnisk bakgrund de hade framgår emellertid inte av källorna.

Den moderna ukrainska kulturen fick uppblomstring under roman-tiken trots att området fortfarande var delat. I slutet av 1700- och början av 1800-talet kom de första stora verken på ukrainska. De ukrainska nationella strävandena sägs emellertid med obilda ögon av såväl ryssar som polacker. Ukrainska språket blev i praktiken helt förbjudet. Något av en fristad hade emellertid den ukrainska kulturen i Galizien. Bland de galiziska säsongsarbetarna kring sekelskiftet fanns förmodligen även enstaka ukrainare.

Slavisten och författaren Alfred Jensen var en av de första som i Sverige på allvar intresserade sig för den ukrainska kulturen. Han skrev i början av seklet flera arbeten med ukrainska motiv och översatte också ukrainsk litteratur till svenska.

En av 1900-talets tidiga ukrainska invandrare var den kända operasångaren och sångpedagogen Modest Menzinsky, född 1875, som år 1904 anställdes av Kungl. Operan i Stockholm. Han kvarstanna-de till sin död 1935.

Efter den första revolutionen i Tsarryssland 1905 fick ukrainarna och det ukrainska språket en bättre ställning men situationen försämrades återigen under första världskriget. Upplösningstendenserna i de stora europeiska rikena under kriget gav emellertid ukrainska nationalisterna en möjlighet att agera. Redan 1916 fanns en ukrainsk informationsbyrå i Stockholm med flera ukrainska anställda. Det kan också nämnas att metropoliten för den ukrainska grekisk-katolska, det vill säga unierade, kyrkan, Andrej Sjeptytskyj, 1917 vistades en längre tid i Stockholm på hemväg från sin förvisningsort i Sibirien. Under sin tid i Sverige upprätthöll metropoliten kontakter med ärkebiskop Nathan Söderblom.

З році 1917-ім створилася вільна українська республіка. Зона не була призначена Швецією, але всіх таки існувала в Стокгольмі деякий час дипломатична місія для Швеції, Норвегії й Фінляндії. Секретарем цієї дипломатичної місії був Осип Жайданюк, професор мистецтва з Києва, який пізніше діяв як мистець в Швеції до своєї смерті в р.1961.

З березні місяці 1921 р. Україна була приєднана в кінці-кінців до Советського союзу і з того часу доля української культури і мови укладалася по різному.

Під час другої світової війни було в Швеції інформативне бюро, керівником якого був журналіст і історик Богдан Кентржинський, який також залишився в Швеції до своєї смерті 1969 р. Після війни інформативне це бюро було замінене на пресове бюро, рівно ж і цим бюром керував Кентржинський. Діяльність його закінчилася 1955 р. Кентржинський написав різні праці про шведсько-українські відносини й про українську культуру.

Друга світова війна спричинила також українську іміграцію в Швеції. Менші групи імігрантів прибули до країни через Естонію й Норвегію, в останньому випадкові були це втікачі із нацистівських тaborів праці. Біля 1000 українців прибуло до Швеції з німецьких концентраційних тaborів з європейського континенту літом 1945 р.. Дальша група втікачів прибула з Фінляндії 1947 р.. Вони належали початково до контингенту українців, що в р.1934 заслани були до Карелії й які відтак мали можливість втечі до Фінляндії і Швеції. Після цього лише нечисленні групи, або поодинокі особи українського походження прибували до Швеції з Польщі, з Лі-Пі тaborів в Австрії й Югославії, або легально з Советського союзу в зв'язку з подружжям.

За даними українських громад в Швеції начисляється на сьогоднішній день в українській групі біля 2000 людей, включно з дітьми, народженими вде тут. З посеред тих, що прибули до Швеції на прикінці війни, можна згадати Юрія Шевельєва, який як славіст працював в м. Люнд, далі Юрія Бориса, що затруднений був як вчитель в вищій школі в Стокгольмі й, зрешті, лектора Слов'янського Інституту в м. Люнд - Бориса Фролова. Ці дві перші згадані особи працюють тепер як професори в Північній Америці.

Українські організації

Вже в останній половині 1940-вих років розпочали свою діяльність українські громади в Швеції. Найстаршою громадою, що діє ще й досі, є "Українська Громада" в Стокгольмі, заснована в 1947 р. яка являється заразом і головною для місцевих, менших громад, повсталих в Стокгольмі, в Мальме й Еребру пізніше.

Поміж роками 1948-1961 діяла організація під назвою "Українська Громада ім. гетьмана П.Орлика". В роках 1950-1960 існував "Український Академічний Клуб" в Стокгольмі. Від 1954 р. видаються в Швеції українські періодичні видання, що звуться "Скандинавські Вісти", де поміщаються різні статті в українській і шведській мові про українську культуру та про загальну й українську діяльність в Швеції.

Згідно з даними в українській імігантській групі в Швеції є половина імігрантів православного віровизнання й половина греко-католицького.

År 1917 bildades den fria ukrainska republiken. Denna erkändes inte i Sverige men det fanns ändock en ukrainsk diplomatisk mission för Sverige, Norge och Finland i Stockholm under en period. Sekreterare för den diplomatiska missionen var Osip Majdanjuk, konstprofessor från Kiev, som sedan verkade som konstnär i Sverige till sin död 1961.

I mars 1921 införlivades Ukraina slutligen i Sovjetunionen och den ukrainska kulturens och språkets öden har sedan dess genomsyrat skiftande öden. Under andra världskriget fanns i Sverige en ukrainsk informationsbyrå som ledes av journalisten och historiken Bohdan Kentschynskyj, som också blev kvar i Sverige till sin död 1969. Informationsbyrån förvandlades efter kriget till en pressbyrå, också den ledd av Kentschynskyj. Verksamheten upphörde 1955. Kentschynskyj skrev åtskilliga vekten om svensk-ukrainska relationer och om ukrainsk kultur.

Andra världskriget förde också med sig en ukrainsk flyktinginvandring till Sverige. Mindre grupper kom via Estland och Norge, i det senare fallet som rymningar från nazistiska tvingssarbeten. Omkring 1000 ukrainare kom till Sverige sommaren 1945 från tyska koncentrationsläger på kontinenten. Ytterligare en grupp kom 1947 från Finland. De tillhörde ursprungligen en kontingent ukrainare som 1934 deporterades till Karelen och därigenom fått möjlighet att fly till Finland och Sverige. Efter detta har endast små grupper eller enskilda personer av ukrainsk härkomst kommit till Sverige från Polen, från läger för "Displaced Persons" i Österrike och Jugoslavien eller legalt från Sovjetunionen i samband med giftermål.

Enligt beräkningar av ukrainska föreningar i Sverige uppgår i dag den ukrainska gruppen, inkluderade ukrainare födda i Sverige, till närmare 2000. bland dem som kom till Sverige vid krigsslutet kan nämnas Jurij Shevelov, som verkade som slavist i Lund, Jurij Boris, verksam som lärare vid Stockholms högskola, samt Borys Prolov, lektor vid Slaviska institutionen i Lund. De båda förstnämnda är numera verksamma som professorer i Nordamerika.

Ukrainska organisationer

Redan under senare hälften av 1940-talet startades ukrainska föreningar i Sverige. Den äldsta ännu verksamma är "Ukrainska Sällskapet" i Stockholm, grundat 1947 vilket också fungerar som riksorganisation för de betydligt senare etablerade lokala föreningarna i Stockholm, Malmö och Črebro. Mellan åren 1948 och 1950 fanns en organisation kallad "Ukrainska Föreningen hetman P. Orlyk". Åren 1950-1960 fanns också "Ukrainska Akademiska Klubben" i Stockholm.

I Sverige utges sedan 1954 en ukrainsk tidskrift som heter "Skadynavski Visti" med artiklar på ukrainska om ukrainsk kultur i allmän och ukrainsk verksamhet i Sverige.

Enligt uppgift lär den ukrainska invandrargruppen i Sverige varit hälften ortodoxa bekännare, till hälften unierade. Ett par gånger om året hålls ukrainska gudstjänster i Sverige av från kontinenten hittratta predikanter.

де кілька разів до року відбуваються служби Божі, які відправляють на зміну православні й греко-католицькі священнослужителі, що приїжджають з європейського континенту.

Українці в Швеції радо відвідують ці богослужіння не дивлячись на конфесіональну приналежність.

Жерела:

Дані про українців в Швеції одержані в першу чергу від різних українських громад.

Свен Густавсон
Професор в Університеті
в м. Уппсала

Ukrainarna i Sverige förefaller att, oavsett konfessional tillhörighet, besöka dessa gudstjänster.

Källor

Uppgifterna om ukrainare i Sverige har i första hand inhämtats från olika ukrainska föreningar.

Sven Gustavsson
Professor
Uppsala Universitet

inrikes

SVENSKA DAGBLADET Måndagen den 5 oktober |

Säpos nya metoder gav resultat:

Sovjetspioner gick i fälla

I slutet av 70-talet var Säpo en nedskrädderorganisation. En sovjetisk agent fanns bland de anställda och ledarna skakades av interna strider.

Den förre chefen vid Säpos rysrtitel berättar i dag om en exklusiv intervju för SVT om hur arbete omhandlades och hur sovjetiska spionerorganisationer i Sverige hörde ihop i en rad fällor.

Det Sovjetiska utlandsförbundet, det sista av organisationer som har haft en organisation i Sverige, var nästan obekant och var leda av Hans Holmer och därefter ryskepolitiken Carl Persson.

Holmer arbetade sig av en stor sovjetisk personalstab, berättar den förre chefen för rysratten. Holmers riklig till vad man var blott för den nya organisationen.

Flick fris häänder

Den förre chefen för rysratten visste inte att han Säpo och vid denna tid var en stor

Brytchenen Per-Göran Näslund på Säpo var en av de viktigaste luggorna när Säpos rysrtitel omhändrades början av 80-talet.

Holmers riklig till vad han var blott för den nya organisationen.

Men när underrättelserna omkring omväxlande Holmers riklig till idén om att han Säpo och den svenska underrättelsetaten GRU:s meddelande om att han var blott för den nya organisationen.

det var inte längre sannolikt hörda trivs.

- Nu har de sjuga begärningar, varav nu det gäller personen eller andra resurser. Men nu till att vi blir offentliga.

Holmers, med undantag för rysrattens riklig till att tyngdpunkten låg på personer, bekräftade tillståndet med flera anhöriga. Per-Göran Näslund, som blev byråchef, och den svenska rysrattens riklig till att han varit en av Säpos stora spioner, en konkurrens med den svenska riklig till underrättelserna om att han varit en av Säpos stora spioner.

Detta kom till att bli en viktig faktor för att personen skulle förstå att han varit en konspiratör och spioner.

Studenter löste upp

Detta kom till att bli en viktig faktor för att personen skulle förstå att han varit en konspiratör och spioner.

Allt viktigastet vid rysrattens riklig till att han varit en konspiratör och spioner.

- Syftet var att få dem att tänka om att han varit en konspiratör och spioner.

Därmed studenterna som rysrattens riklig till att han varit en konspiratör och spioner.

Detta ledde till att han varit en konspiratör och spioner.

Detta ledde till att han varit en konspiratör och spioner.

Detta ledde till att han varit en konspiratör och spioner.

Detta ledde till att han varit en konspiratör och spioner.

Detta ledde till att han varit en konspiratör och spioner.

Detta ledde till att han varit en konspiratör och spioner.

Detta ledde till att han varit en konspiratör och spioner.

Detta ledde till att han varit en konspiratör och spioner.

Detta ledde till att han varit en konspiratör och spioner.

Detta ledde till att han varit en konspiratör och spioner.

Detta ledde till att han varit en konspiratör och spioner.

Men sedan gick det svarta året, och de är en annan ålder i historien om utvecklingen kan ske på detta årtal.

På frågan om vi kan vänta oss en utveckling som den 20 december i år, KGB firar 70 år, svarar den förre rysrattens riklig till att han varit en konspiratör och spioner.

- Jag vet inte, jag har ju blivit den pension.

Vidareföljare

En stor del av Säpos kvarvarande medlemmar är rysrattens riklig till att han varit en konspiratör och spioner.

En stor del av Säpos kvarvarande medlemmar är rysrattens riklig till att han varit en konspiratör och spioner.

En stor del av Säpos kvarvarande medlemmar är rysrattens riklig till att han varit en konspiratör och spioner.

En stor del av Säpos kvarvarande medlemmar är rysrattens riklig till att han varit en konspiratör och spioner.

En stor del av Säpos kvarvarande medlemmar är rysrattens riklig till att han varit en konspiratör och spioner.

En stor del av Säpos kvarvarande medlemmar är rysrattens riklig till att han varit en konspiratör och spioner.

En stor del av Säpos kvarvarande medlemmar är rysrattens riklig till att han varit en konspiratör och spioner.

Roger Magnusberg

У глибокому смутку повідомляємо наше громадянство, що
24 листопада 1987 р відійшов від нас у вічність наш
друг і довголітній член Української Громади в Швеції

ЗИНОВІЙ ГОРИНЬ

Покійний нар. 18 червня 1906 р на Поліссю. Рідний Край покинув в 1944 р й разом з дружиною й дітьми подався на чужину в незнане майбуття. Воснина завірюха не поща-дила рідні Гориня. Дружина Розалія померла в 1945р, померли також три дочки, так що в живих остались тільки батько Зиновій і син Григорій. Після довгої та жахливої вандрівки прибув батько й син до Швеції в 1951 р. Тут поселилися в Мальме. Покійний включився зразу в громадянське життя. Був одним з ініціаторів які осну-вали Філію УГ в Мальме, головою якої став син Григорій. Похорони відбулися 4-го грудня в Мальме. ДРУЖЕ ЗИНОВІЮ!
ХАЙ ОЦЯ ПІВНІЧНА ЗЕМЛЯ ШВЕЦІЇ БУДЕ ТОБІ ЛЕГКОЮ!

Б. Залуга

SKANDYNAVSKI VISTI

Språk: Ukrainska, svenska
Utgivare: Ukrainska Sällskapet
Ansvarig utgivare och redaktör: Bohdan Zaluhny
I redaktionen: Stepan Tiupak, A Turtsevych
Postadress: Box 32, 101 20 Stockholm
Telefon: 08/26 99 83
Prenumerationspris: Ingår i medlemsavgiften
Postnr: 25 93 80-4
Startår: 1947
Format: A4
Utdrända: Stencil
Uppslags: 1 000

Копія з державного каталогу про
чужинецьку пресу в Швеції
KULTURTIDSKRIFTEN 1988

Några år kommer man att i Sovjetunionen till som är tänkt, kristendomens införande. Man kommer att göra gällande att den sovjetiska staten är arvtagare till den stat som kristnades. Men var det verkligen Ryssland(till vilket Sovjetstaten är arvtagare) som kristnades 988?

På 800-talet växte en slavisk stat fram med Kiev som huvudstad. Men det var först på 900-talet som kristendomen började få inflytande i den stat, som skapats, och som brukar kallas Kievväldet eller Kievan-Rus. Furst Ihor (913-945) och furstinnan Olha (945-964) ledde en stat där kristendomen började få allt större inflytande om man får tro krönikerna. Under furst Ihor hade den ledande eliten blivit kristen och furstinnan Olha överrnick till den kristna kyrkan 955.

Under furst Vladimir den Helige infördes officiellt den ortodoxa kristendomen. Det var alltsj Kievväldet (nuvarande Ukraina) som kristnades inte Ryssland. Mot mitten av 1000-talet började den handel, som hade gjort Kievväldet rikt, att gå tillbaka. Korstågen till det heliga landet öppnade direkta handelsvägar mellan Orienten och Europa. Floden Dnjepr och Kiev blev en omväg. När Jaroslav den Vise gick ur liden kom Kievväldet att splittras. Som efterträdare till denne första ukrainska stat växte ett furstendöme fram, Halitj eller Galizien, som blev kulturell och ekonomisk medelpunkt i det södra slaviska området. 1199 forenades Galitj med furstendömet Volynien och en ny, stark ukrainsk stat växte fram. Den hade livliga handelsförbindelser med Västeuropa. Under furst Daniel (1229-1264) erövrade den staten Kiev. Redan fyra år senare marscherade tatarerna in i Kiev. Daniel tvingades underkasta sig Gyllene Hordens valde. På 1340-talet splittrades

Lublinunionen 1569 kom Litauens ukrainska områden under Polen och var sedan fram till 1648, då ukrainarna revolterade, polskt. Under hetman Bohdan Chmielnicki bildades en självständig ukrainsk kosackstat, som existerade fram till den svensk-ukrainska alliansens nederlag vid Poltava 1709.

1709 kom Ukraina under Ryssland, en helt annan stat, som på 1300- och 1400-talen växt fram ur storfurstendömet Vladimir-Suzdal. På mitten av 1300-talet började det då obetydliga gränsfästningen Moskva få okad betydelse. Den ryske metropoliten fanns i Vladimir och flyttade 1325 till Moskva. Moskvrikets expansion fortsatte under Simon den stolte (1341-53) och Ivan den röde (1353 - 1359). Senare kom Moskva-fursten att under slutet av 1400-talet att frigöra sig från tatarerna.

Från sovjetisk sida försöker man felaktigt hävda ett kristet arv från Kievväldet. Någon kontinuitet finns inte. Kontinuiteten från Kiev går via Halitj-Volynien och den polsk-litauiska staten till det oberoende Ukraina, som idag behärskas av Moskva.

988 fick Kiev en metropolit, som invigdes av patriarken i Konstantinopel. Florens-konsiliets beslut 1439 om en union med den romersk-katolska kyrkan avvisades av den ryska kyrkan men inte av den ukrainska och vitryska. Metropoliten av Kiev, Isidor, blev den ukrainska kyrkans överhuvud. 1440 installerades en särskild metropolit i Moskva. Både Polen och Ryssland försökte påverka den religiösa situationen i Ukraina. Den polske kungen Kasimir kom överens med den ryske fursten Vasiliy II (1425-1462) att försöka förhindra att Isidor tillträdde posten som metropolit i Kiev. En ny metropolit i Kiev utnämndes 1450 av påven i Rom, som förklarade att furstendömet i Moskva var terra infidelium - de otrogrnas land.

Den ryska kyrkan genomgick en utveckling helt skild från den ukrainska.

1589 fick den ryska kyrkan en egen patriark i Moskva. Tsar Peter upphävde 1721 det ryska patriarkatets självständiga makt och en helig synod bildades under den ryska statens fullständiga kontroll.

1000-årsminnet av Kievväldets kristnande kommer att utnyttjas av den sovjetiska propagandan, trots regimenas ateistiska inställning. Vid en presskonferens i juli 1986 av metropoliten Filaret i Minsk lämnades information om planerade festligheter i samband med tusenårsminnet 1988. Av patriarkatet i Moskva inbjudna utländska gäster kommer att besöka Kiev, Moskva och andra städer men huvudhögtiden kommer att hållas i det Moskva som inte har något med Kievväldets kristnande att göra.

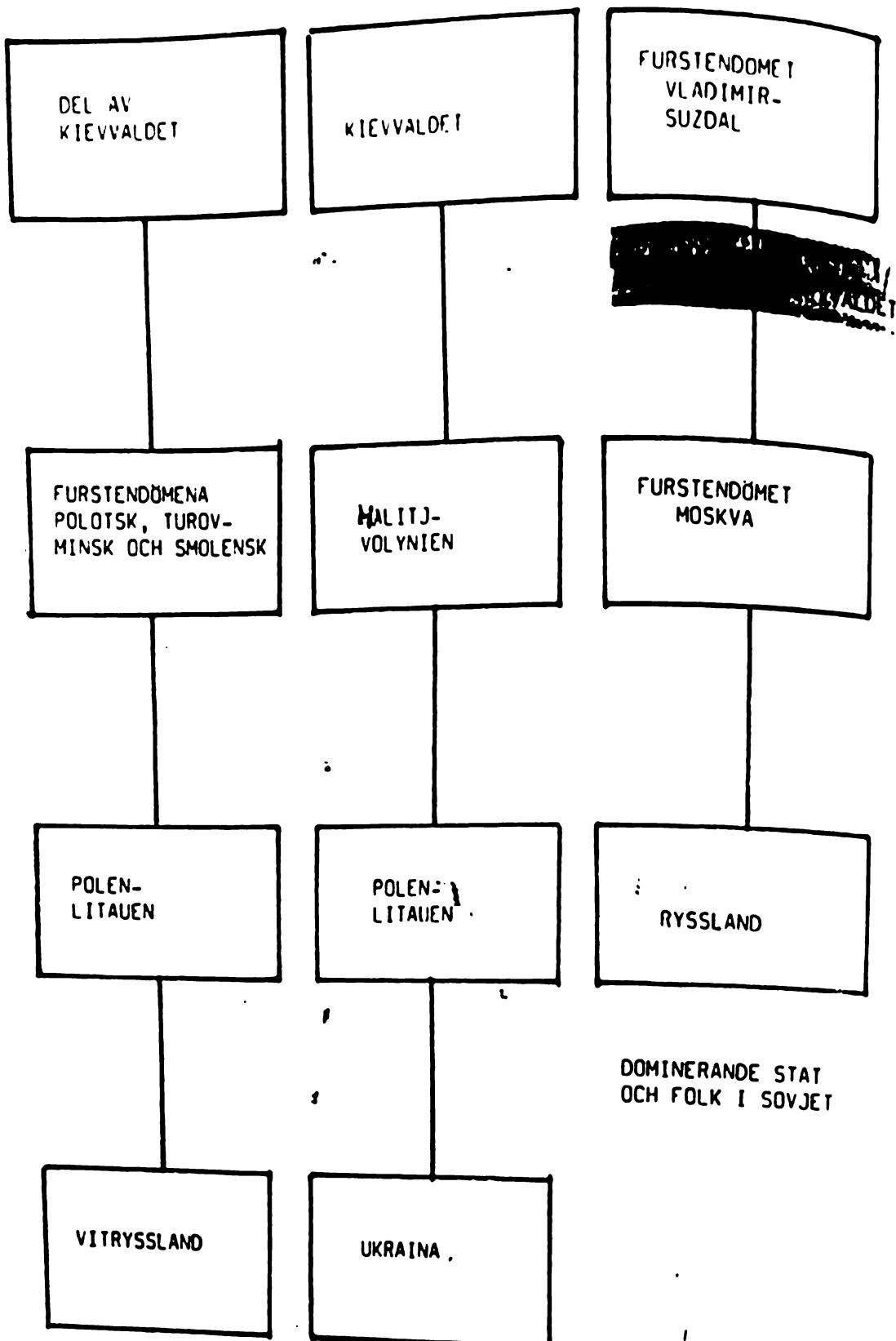
Firandet av tusenårsminnet kommer att utnyttjas för desinformation av Moskva. Försök kommer att göras att påverka kristna i Väst att ge stöd åt den sovjetiska "freudspråket". Han kommer också att försöka ignorera och förneka att det var Ukraina, och inte Ryssland, som kristnades 988. Att firandet leds av patriarken i Moskva är ett försök till desinformation. Man fruktar den ukrainska nationalismen, som är stark i Sovjetukrainska och bland de tre miljonerna ukrainare i Väst, och vill göra allt för att dölja den ukrainska kyrkans roll. Den ukrainska ortodoxa kyrkan är införlivad med den ryska och den unierade kyrkan (den katolska) är förbjuden sedan Stalintiden. Kremlin vill gärna se representanter för de skandinaviska kyrkorna i Moskva 1988. De skandinaviska kyrkorna bör inte sända representanter till Moskva 1988 ! Stöd i stället de förföljda kristna i Ukraina och i andra delar av Sovjet!

Bertil Häggman

В останній хвилині до відома на Комітет допомоги:

Д. Яремко 1.500:-кр П. Горват 200:- В. Чепляк 100:- шире подяка !!!

TRE STATERS UVECKLING

EN DEL AV SOVJET

EN DEL AV SOVJET

Programförklaring

av

Förbundet för oberoende och skapande ukrainska intellektuella.

Deklaracijas Ukrainskoji Asocijaciji Nezaleznoji Tworzojí Inteligenciji. (U A N T I).

Vi är fast övertygade att de officiella förbunden för Ukraines författare, konstnärer, journalister, teater- och film - arbetare , återspeglar ej de andliga, litterära, kulturella och samhälleliga processer som breder ut sig och nu accelererar inom ukrainska intellektuella kretsar men som de faktiskt bromsas (ej av konstnärliga orsaker) av ovannämnda etablerade godkända förbund.

Med denna deklaration offentliggör vi bildandet av ett nytt Förbund för ukrainska författare och konstnärer-film - och teater skapare - med namn U A N T I .

Vårt mål: Utgivning av verk och skrifter av medlemmar i U A N T I .

redegering och utgivning av litterära och konstnärliga publikationer och periodiska skrifter,

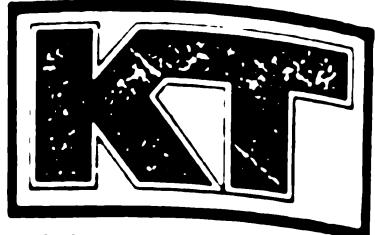
organisera konst utställningar, muntlig och skriftlig information om verksamheten i vårt Förbund,

stödja alla som med sin begåvning och sitt samhälls engagemang bidrar till välfärd och den andliga utvecklingen av det ukrainska folket och Ukraines nationella status,
skapandet och verksamheten inom U A N T I baseras på principiella allmännenskliga ideal".

För initiativ gruppen - hedersmedlemmar av Internatinella PEN-klubben : Ihor Kalyneć, Mychajlo Osadtschyj, Mykola Rudenko, Evhen Sverstjuk, Ivan Switlytschnyj, Iryna Senyk, Wjatjeslav Tjornowyl och Wasyl Berladjanu, Mychajlo Horyn, Panas Zalywach, Iwana Kalymec, Mychajlo Kostubanov, Boleslav

TIDNING

Onsdag 9 december 1987

Finns 'perestrojkan' i Ukraina?

Ett kort pressmeddelande i oktober 1987, om rättegången och dödsdomen i Ukraina, för 'krigsförbrytelse under andra världskriget', ledde till att jag skrev en insändare i Sovjet intet nytt — som publicerades den 3 november 1987 i denna tidning. I insändaren påpekade att den aktuella rättegången mot den åtalade I. Gorbatjov, egentligen var en skenrättegång, med det typiska mönstret bestått från Stalin-tiden, med falska anklagelser och vittnen samtidigt utvalda åhörare. Även tidigare liknande rättegångar riktades ofta mot den 'ukrainiska' — borgerliga — nationalismen där ledarna från Kreml ville miskreditera och slå mot Ukrainas nationella särart, dess kultur och historia.

I insändaren ställdes frågan: 'varför fortsätter sovjetiska myndigheter med sådana rättegångar? I vilket syfte? Hur passar detta med Gorbatjovs "perestrojka och glasnost"?'.

Nu har man fått förklaringen: Nyligen kom till väst från Ukraina två intressanta dokument vilka belyser situationen därställes.

□ Det 'Öppna brevet'

Det första dokumentet från den 3 augusti 1987 är det 'Öppna brevet' till

generalsekreterare Gorbatjov från den ukrainske journalisten Wjatje-slav Tjernowyl. I detta brev pekar Tjernowyl på de övergrepp som gjordes under Stalin, Breznew och Andropows tid mot den ukrainska befolkningen, dess kulturhistoria och kyrkan. Han talar om justitiumord i talrika skenrättegångar, KGB:s maktmisbruk, den hänsynslösa rysificeringen med mera.

— W Tjernowyl säger utan omsväp: 'Så länge det i Ukrainas styre sätter folk som hjälpte och realiserade ovannämnda övergrepp kan perestrojkan och glasnost ej genomföras... de skyldiga måste rennas bort!'

Vem är då W Tjernowyl?

Han föddes 1937, blev journalist, radioreporter, före detta partimedlem. I mitten av 1960-talet protesterade han och fördömde offentligt då pågående skenrättegångar mot ukrainska intellektuella. För detta blev han domd och har sedan 1967 besträffats upprepade gånger för olika 'brott' och har nästan oavbrutet sedan dess suttit i olika straffläger - fram till i år. Sedan 1979 var han medlem i den ukrainska Helsingforsgruppen som försvarade de mänskliga rättigheterna mot myndigheternas övergrepp.

□ Det nya Förbundet

Det andra dokumentet är en 'Programförklaring av Förbundet för oberoende och skapande ukrainska intellektuella'. Förbundet bildades i oktober/november 1987 i huvudstaden Kiev samt i Lviv, som är den största staden i västra delen av Ukraina.

Initiativtagare som skrev under 'programförklaringen' för det nya Förbundet är sjorton intellektuella, de flesta av dem är konstnärer, författare och journalister - alla satt i många år i Gulagarkipelagens olika straffläger för sina 'brott' mot sovjetmakten. Sju av dem är hedersmedlemmar i den internationella PEN-klubben.

□ Myndigheternas reaktion

De två nämnda händelserna i Ukraina har gett anledning till att ett par officiella tidningar i Ukraina, nyligen publicerade artiklar i vilka man går till härt, ofta personligt, angrepp mot Tjernowyl och andra ukrainska intellektuella som står på 'barrikkaderna' för 'glasnost' och 'perestrojkan'.

Skenrättegången i oktober, samt tidningsartiklarna i oktober/november bekräftar att:

1. I Ukrainas häller fortsärande de gamla stalinisterna, KGB och den lokala nomenklaturen landet i ett hårt grepp och är ej villiga att ge upp sina positioner.

2. Gorbatjov har fortsärande inte riktigt befäst sin ställning och hans perestrojka har ännu ej riktigt nått Ukrainas.

3. Med resan till USA — för att åstadkomma eventuella evrustersningsavtal — vill Gorbatjov skaffa sig utrikespolitiska

Емілія Ільїна

ЧИТАЮЧИ „ВЛЕСОВУ КНИГУ”

Я не хотю би мати іншої історії, крім тієї історії
наших предків, що є тією, якою нам дав їй Бог

О. ПУШКИН

Історія в певному сенсі є священною
книгою народів.

М. КАРАМЗІН

„Влесову книгу” вченій світ прий-
мав поважно. Про це можна судити зі
статтей російських учених та з праць
західних істориків. Але щалком мож-
ливо, що це талановита фальсифі-
кація, як і „Пісні південних слов’ян”
Простера Меріме, якою він свого часу
увів в оману літературний світ Єв-
ропи, в тому числі Я Пушкіна.

„Влесова книга” знайшов Юрія Ми-
ролюбова, він же й переклав її із
індоєвропейської мови прототипом діловим листом короткого часу.
„Влесова книга” — це пам’ятник
зокремістинської створодавньо-руської
культури, якщо це не є спрятія під-
робка, бо перекладач — великий зна-
вець російської старовини, а також —
вєтнамської російського патріот і непри-
мирений ворог усього антиросійсь-
кого, в тому числі й так званої „нор-
маніадської ідеї”.

Що ж таки насправді — це диво, що
виринуло із темряви минулих віків, це
„Влесова книга”? Роз’язати цю проб-
лему — справа вчених, а може й комп’ютера за сучасної електронно-мисля-
чої техніки.

Ми ж будемо тут говорити лише про
те, які історичні вс有色ії викликають
твірдання „Влесової книги”. І тих
авторів, що І коментують „Влесову
книгу” нібито говорить про дохристиянський, поганський період скіфів
слов’ян. Добре. А що ми знаємо про
ранньохристиянський період скіфів
слов’ян? Що говорить про це російсь-
ка історія — ми знаємо. Розглянемо
бульку працю з російської історії,
будь-яку брошурку, статтю будь-якого
автора-історика — вореволюційного,
совєтського або сміграційського, що
пише в умовах духовної свободи Захо-
ду, і — дивовижна одностайність: істо-
рія Росії спиряє і в усіх починається
з 14 століття. А ракіше? Коли
відиться про те, що було раніше, то
всі, як один, описують, розглядаять
історію України, Київську Русь.

Але Київська Русь „прописана”

на території України, там жили й
створили свою історію предки теперіш-
ніх українців. А де ж історія росій-
ського народу, наша історія до 14
сторіччя? Чим зачалися наші предки,
якими вони були? Хто нам скаже, як-
що в нас немає власної історії до 14
сторіччя, якщо у нас немає власного
історичного чинкулого?

Особливо, з наукового погляду, чудесна „Історія ССРР”. Починається
вона з розповіді про державу Уар-
ту на озерах Ван. Уарту — держава
стародавніх вірчених, але далі іде в
„Історії ССРР” не знаєте Ї згадки
про Вірменію, хібащо згадується П-
активісті чи пасивісті у революції
1917 року.

Така ж логіка панує і щодо фактів
історії України й українського наро-
ду. Така ж логіка с не лише в „Істо-
рії ССРР”, але й у будь-якого росій-
ського історика такого і в стосунку
до Білорусі і білоруського народу.
Згадали, де не можна щого обмежу-
ти, про Велике Князівство Литовське
— як сторінку російської історії, а далі
мовачка, ніби білоруський народ
зник, подібно до скітів.

Ми, росіяни, всі — з будь-яким рів-
нем освіченості — більш чи менш
добре знаємо історію Київської Русі.
Але що було там далі? Як Київ-
ська Русь перетворилася на Запорізьку
Січ? І як Запорізька Січ — він скіп-
рий, скіпкій і непотвортій в істо-
рії людства, державний утір з демо-
кратичними законами, з високою осві-
ченістю громадян, — як це Запорізь-
ка Січ перетворилася на РУНУ — так
українці називають той період історії
своєї батьківщини, коли тау близкому
тому історію України було перетворено
на „антитатійський пустир історії”. За
наважом Катерини Другої столиця
Запорізької Січі на острові Хортиця
генерал Текіїль зрівняв із землею, пе-
реорав; останнього „президента”
(Кошового отамана) Запорізької Січі
Петра Кальнишевського запроторено

в Соловецький чанастир, де він піст
двадцятилітнього ув'язнення осліп
помер; а все вишу старшину (адми-
ністрацію) Запорізької Січі застали
в Сибір. Так перестала існувати Запо-
різька Козацька Республіка. Шо сто-
рінку історії українського народу ро-
сійські історики чомусь ігнорують
так само як і відомості про Київ-
ську Русь, про Олега, про Ігоря Я
Ольгу, про Ярослава Мудрого та його
„Правду”.

Алогогети їдеологи російської ім-
перської ідеї перейменували Україну
на „Малоросію”, а українців на „ма-
лоросів”. Слова „Малоросія” і „ма-
лоросі” такі штучні, як і слово „кол-
хоз”. Хто в даний час і де вживає
слово „Малоросія”? Тепер і в ССРР
вживають слово Україна з пошаною
Але, як говорить народна мудрість —
хрип від редкіт не солодший. Тепер так
само, як і в часи царизму, україн-
ських патріотів заслюлють в Сибір, за
межі рідної землі, тільки в значно
більшій кількості.

Як поводяться російські історики з
історичними матеріалами? Не можемо
ничого сказати про творчість тих істо-
риків, що були попередниками Ка-
рамзіна. Але ось перед нами Карам-
зінова „Історія Государства Россий-
ского”. Під заголовком „Древние се-
денища о России” Карамзін пише про
таврів, кіммерійців, гіпербореїв,
про Ольмію, Панікілану, Фамагорію,
про скітів, горів, сарматів, аланів,
ашанів, про латинські народи (мов
більше передбачив ССРР!), Немає тільки
Уарту і other Van.

Але, вибачте, що ж тут відноситься
до історії Росії хоча б територіально?
Чи, може, нації (росіян) предки вису-
вали форпости за тисячу кілометрів
на південні для зв’язку з сарматами?
Карамзін посунув історію Росії на пів-
день, заміс у нашу (російську) історію,
так би мовити, чужий елемент. Злегка
торкається він і властиво нашої, ро-
сійської історії часів сарматів: Так

звін слов'ям, які після Різдва Христового заснували Новгород...” А далі Ade історія Києва і Київської Русі. Чи керувався великий історик, творчим своєю „священною книгу”? Переконано писав неправду, або ж, бажаючи агогізти імператорові, вихвалював діла царів „дому Романових”, як нібудь „Рюриковичів”. Але Романови були Рюриковичами, як то кажуть — „десета вода по киселю”: Анастасія Романова одружилася із Іваном Грозним — оче і вся спорідненість, „нашому тилюві авогоріді лістка”. Та що Олександра Романова Першого між історичні прикраси не шкавили — це можна і певностю припустити; у нього була власна історія з батьком, яка в звілу Іого в могилу, або в „старші”, як твердить легенда.

Фізики в математиці чомусь прагнуть абсолютної точності в своїх обралиунках, будь-яка неточність, навіть найменша — не там кома, не тоді знак — приводить до помилкового висновку. І в граматиці — поставте кому не там, і вийде цілком інший зміст („скрати на смерть не можна помнікати“). Маленький недогляд — забувають історики історію, або кавказці спотворюють, багато з нас так одінокують наші (російські) колоніальні досягнення. Історики забувають, що слова „Русь“, „руський“ у часі Київської Русі відносилися пряміно до територій навколо Києва, а не історія України, а не Росії. І шобто півка століть пізніше, коли вся території Кияської Русі вже забула те слово „Русь“, воно ожирло в Московському царстві. Історикам не можна не знати того, історики прошлють на історичному матеріалі. Знаніть, все „забувають“.

Французи не претендують на території і спадкоємчику культури Баланді, божі баланди колись називали франками. Також і саме сталося і з Нормандією — де нормани, а де Нормандія. Але там усі ясно, відкидає претензії, післяків непорозуміння немає. А що писати про книгу, російському релігійно-християнському Історію європейській історії? Відмінно содіємо видавцям „Історію людства”, право багатьох підмінок об’єктивності історії, піддали в Санкт-Петербурзі у початку 20-го століття. Бредліїв або фальсифіковані ті, жеччина, старотестамін залогодержавницькими штампами, що висловлювали чи їх створено істориками Імператорської Росії, а відтак — засновниками істориками, що написали „Історію людства” — застосовуються востаннє. Ось покажем:

„Візоческа Речі в болтіському торгівлю було особливо важливого і жи-
менного видію. Вона відноситься до
початку 12 століття. Шоправа, що в
час Генріха Другого і Салівіа ради-
ськи в верхньокімські купці вели тор-
гівлю з Китаем, великим центром Пе-

денної Росії. В Києві концентрувалась російська торгівля з праупонтійськими державами і Грецькою імперією".

Як ..Росія" в 12 столітті? Або не Росія, або не припонтійські країни.. Чому щою європейських держав відстримуються історичну точість цих історичних пам'яток, наприклад: стародавній Рим, Римська імперія, містодержави — Мізия, Генуя, Венеція та інші. І тільки щою Росії та її колоній їх точість ні обов'язково?

.. В Кіккі, 13. століття зосереджувалась „російська територія”. І від генетичної історії! Підтверджує це дві різких слів: „руський” і „російський”. Останнє слово, як термін, що означає нашу (досягнути) національному приналежність, виникло не так давно. Ше за часів Олега Святославича „Пішадійного” не було „росіян”, а були московити (москви), разоми, новгородці. Слово „руський” не існувало чітко з сучасним російським словом „російський” у значенні самоназваних росіян. Слово „руський” походить із старої, вже мертвої норманської мови і калекоють Київські Русі. Слово ж „російський” — із сучасної російської мови і його значення відмінне.

Німецьким історикам такі поширені можна вибачити, але юди таї вислови „поміжки” зустрічаються в сучасних російських історіях — жалте: ця історія або не є історією, тобто не історія, або тає зважий великохетрізник, що також неслухає з науковою. Наука — умоглядня істину (В. Даль), наука неслухає з пойтицизмом, во щого прямо й безпосередньо належить великохетрізникові.

Часто росіяни, і найчастіше — не до речі, повторюють фразу Олега: „Матір'ю всіх руських городів хай буде Київ”. Можлива з певнощю сказати, що Олег не знає нікіх інших „русських” городів, крім Києва, Вишгороду, Чернігова та Новогород-Сіверського. Новогород Великий не був „русським”, не був городом козацтва.

Далі кімческий історик в „Історії художеств“ пише (а може так лише перевід російсько-версії): „Лінгвісти в 9 і 10 століттях Християнської ери пі країни (Східна Європа) створювали багаті освітлення. В той час ми зустрічали дії збудованої держави: російську (Kiesisch) і полську“. Описується північно-західний жанр — хвост збільшеною головою. Написано „російська“ і все зрозуміло — як „Історія Роди“.

Лише доставляє другим змін, тощо написати „руські”, як і писали в листах і документах тих часів, будемо мати інший результат, а саме — історію України. Во все, що творилося на території України (за винятком пропаганди Катерини Другої по Одесі), все, що написано на території України, „Слово о полку Ігоревім”, Літопис — все не належить Україні як україн-

съому народа!

На тій же сторінці „Історії речів'їв” відмінний історик говорить про Україну: „Ні один народ не створює поетичної творчості, як український...Он же! Виходите, на територію „Росії” жили все таки колись українці і створили свої чудові героїчесні, свої поетичні лууми? Справа все жоно було саме так: усі вони засновані на своїх місцях і не зважтали на майбутні інтерпретації історії „Росії” (росіяни — москали) на території Вітчизни, Тверської, ловської і інших російських губерній українці — на своїх землях, і всі творили, українці — свої душевні сілля — казки і біління. Тільки що російським історикам бльшіше шкільна історія українського народу, і „привноситься” їх чужі історії на територію російського народу, ігорю, при цьому різну історію (маю на увазі історичні події до 14 сторіччя),

В книзі Дігітаду про староруського говориться про Судаїв літописи. Очевидно, також і на інших територіях писались літописи, але про це російська історія промовчут. Одночасно з існуванням Київської Русі існували також масивні об'єднання наших (російських) предків, крім Пскова і Новгорода вони говоряться в російській історії як території більш Київської застіни.

Різ бояр Романових дослідниця
13 сторіччя — значить і щось із з-
мінами. І вісновою бути в основі
«Історії», а не „Повість време-
ннях“ або... Ця „Повість“ могла
лише паралельним матеріалом, ос-
кільки там жадуться й про нашого
сільського предка, про події на
(російський) землі.

В іншому місці німецький історик писав: „Ще до 9 століття Росія ретинка жвавий торговельний шлях Фінської затоки через сирець Ільї до Двінського, потім віно по Двінському, Чорному морю в Грецію. На цьому шляху варзіти у греках” лежали старі міста дарес’кі міста, коликих під торговою столицею”.

Це наші (російські) країни житих дерев'яних містах (між Фінською затокою і Далією), але що ми знаємо про них? Хтось із них заживів, заживів уміс розуму. Очевидно стародавнім купцем, яким

ділосся й писати, скажімо — залівати борги або переглядів своїх товдії на цій хатті, але донести перекос від північності, можна звільнуватися, в тих дерев'яних містах серед кам'яних предків скіпувала письменництво. Після, пустимо, що вісі письменні мешканці вихідних міст займалися торгівлею, які із них мав і купівлячарі покликані бути сидів і для власного задоволення

не було тихи а таїні в ті часи загальню прийнятими. інакож щось писав для себе на пач'ять Такі пач'я-тими ставоззваний русского письменства значоють таїнми с і новгородські берестяні таблички й пізніші пам'ятники, літописи, як, напр., Сузальський Дрібник? Немас того близьку, що в Київській Русі? Але це наше. Покищо не чути про пожежі в російських ббліотеках, „історики” в ширівільному ще не добрались (або добрались але без крику й вогню) до Сузальських, Тверських, Вятських та інших літописів, ще не спалили їх, як Ббліотеку Україністиків в Києві Правда, сарськ, по всім уцільних церквах і монастирях міститься тепер товарів склади або стайні Якщо десь були монастирські архіви, іх за 70 років „прогресивної” советської влади завинути гнилинища й ширі.

Однак наша російська земля така широка і багата („порядку лише в ній нема”), що є підстави сподіватися, що зешо зесь збереглось, буде зібране і леже в основу „Історії Російського Народу”, в „Історію російського Права”, в „Історію Російської Держави” — без чужих „приєдань”, якими б іскрами вони, щ запозичення з історії народу-сусідів, не були. Наши віті зі своєї рідної історії мають вивчати в школах те, що відбувалось, століття за століттям, на нашій історичній території, те, що творили наші предки. Хай мало збереглося відомостей, що мінчо, зате це буде наше власне.

„Народ творить собою певну індивідуальність, коли він має не лише кілька відмінних назв для тих же речей, поміті і т.д., але й розглядає речі особливим зором і творить нові поняття, нові установи. В щому я побачив філософську світогляд народу, його духовна діяльність. Недоведені пульси часто і відважно висловлюються саме шово шах великанів (і драконів) як таєм про національні особливості, в яких постійно доводиться нарежатись то на самолюбство, то на незаслужене приниження сусідів”...

Це пише німецький історик кіні конкретно про нас, росіян. Наша російські автори пішуть про будь-що старорусське, — чи то буде історія, література, чи історія Православної Церкви — і переносять відальність російського народу на територію України, що відповідає забуваючи, що на землі с. Існує в реальній дійсності, а не лише абстрактно розуміється, п'ятастомільйонний український народ.

Оборонці російської імперської ідеї твердять, що в часи Київської Русі (часи написання старослов'янських літописів) була „загальнослов'янська мова”. Я не збагачена історичними в лінгвістичними знаннями в таїн-

чи, щоб „заслухувати на що Гему, ще в тих твердження відчувається даліш. Чому на величезних просторах, при такій розсіяності слов'ян від Чорного й Азіатичного до Балтійського і Блого морів, при тій замкненості, відгороженості лісами, ки-кували одна мова? I хто висніти цього не може, проте всі міцно на цьому стоять.

Та ось починають чутися голоси моїх однодумців. У статті про „Історію книгу” російській історії О. Скурлатова пише: „Ледве чи можна судити про загадливу воганську писемність пам'ятників — „Влескову книгу” — з погляду норм славновідомої нам церковнослов'янської мови, якою писали християнські автори. З другого боку з багато аргументів на користь того, що писемність на Русі існувала задовго до прийняття християнства збереглась до наших днів діалектами і місцеві говорки, властиві окремим різницам областей, що також побічно свідчать про можливість багатомовності в Стародавній Русі”

Читаючи словник церковнослов'янської мови, мимоволі звертається увагу, що ще мертві мови мають багато слів, зважично і дісплівні форми житої української мови. Сучасні російські слова також зустрічаються, але не так часто, в російській зважинці й дісплівні формах, наслідком притягнуто, як зустрічаються. Чи не означає це, що церковнослов'янська мова — це вже староукраїнська (кінська) мова? А те, що в усіх монастирів величної Роді писали щільно староукраїнською мовою, то в щому немає нічого дивного, бо все грамоту у волинській Рогізинічів у Середньовічній час виши з кількох монастирів. Це ж бо була мова тогочасних культурних людей, — так, як в 19 столітті російські дворянки вживали французьку мову замість рідної, а в літературних творах того часу часто можна зустріти осуджування (чи співісність російської літератури) моралі російських дворян, що не знали рідної мови. У Пушкіна Тетії не жалюють російською („русскої”) грамоти.

Ось же наші (російські) історики творять свої „закони” побудовані (кошмар): „Цього не могло не бути, отже...” — і дійні ці історичні твердження виснова на грязі анекдотів, що не потребують доказу. І такі фрази часто зустрічаються в російській історичній науці. Щоб відповісти на самозаданий питання про підтвердження російської землі з історичними фактами й історичного істинного, наявно відсутніх проказ. Ось советський вчений А. Орлов у книзі „Волинський Мономах” (видання Академії наук ССР, 1946 р.) пише: „В щому історіографічному розділі знаходять собі місце і нації власні погляди на Мономаха, що пітруш-

ють грунтуються на античній йог-тиці заспіт через нашою Вітчизною”. Советський вчений вважає свою вітчизною, природно, ССР буде належати, її існування частина України, хоча й має право на саму історію. Та все ж таки росіяни вішають за свою вітчизну Росію, і складаючи молодий історик: „Я хочу за велику неподільну Росію, про чим тут Україна”

В книзі вченого Орлова 190 с рівно, і спільно він пише „Русь”, як радянського: „Ми говоримо „частини”, подразуємося — «Ленін Тал і тут, спільно „Русь” — речі „Росія”. Але „забудь” вказає: (а не знати щого ви не міг), що на Вітчизні Русі стала називатися ще в 17-го століття, а до 16-го Русію називалася територія України

Нешодовано померлий професійний історик Ульянов пише таку лукаву глибоку для нормальної людини тим більше для вченого, фразу: часів Герцера в оборону мисливців відповідно написано так багато книжок статей що вже кипертично за речувати проти їх узаконення. Одне з особливо осмічніх поборників ідеї, подібно до нашого Драгоманова, з давніх часів висовували о. умову...” Для цього єдиним безглуздим речінням (багатослівно, на пів ріжка), що Драгоманов, мовляв, лія за „державу цілість Росія”

Нашим (тобто — російським) Драгоманов місця не був. Це ж бо і Ємський уряд „дари-освободитець запровонував Драгоманова, порядок припинення діяльності цього, мовлі, поліського революційного агента: звільнити Київ і вертити в одні із гірських (російських) університетів (як там високарані для української патріотів). Але Драгоманов відіїшов замайдану провознію, його б: хілько, він відіїшов за кордон і Росії відомі місця не повертає. Драгоманов був величним громадцем України. Він був відомим у нім, за кордоном — професором (Філіського університету в Болгарії) Список його наукової праці скла 34 сторінки крупного формату.

Емігрант Драгоманов приїхав т.зв. Ємського ураду після Осади Другого. Цей урад забороняв писати й друкувати книжки читати їх і слідати їх (в театрі) і писати мовою. Професор Ульянов вважає українську мову „місцевим язиком”, мову в'язництвом його народу, народу з багатою і різною, своїми звичаями, своїми фольклором, піснями, зрештою зі своєю одною мовою та своєю багатою літургією.

Академік Д.С. Лічачов пише: ..шокальні безконечно багаті. Тут

перечен немає. Та ще в такого багатомільйонового народу, як російський! Навіть якщо взяти російське багатство тільки в один зиланіш — в літературі, і навіть беручи тільки сучасну літературу, то який же ще народ має таке багатство?"

Але мі, нам (росіянам) ще мало. Ми ще переключоюмо багатство наших „молодших братів“. Фінську „Калевалу“ ми не зарахували до „давньоруської“ літератури, і Грузинського „Вітязя у тигровій шкурі“ — також, а от українське „Слово о полку Ігоревім“ — це „наше“! ..„Слово“ написане старовинною мертвовою мовою ..Коні ржат за Сулою, звінит слава в Києві, труби трубат в Новгороді (Сіверському, 100 км від Києва), стоять става в Путіві!“ Путівль — це Сумська область, Новгород Сіверський — Чернігівська, Київ — столиця України, Сула — річка в Україні, ліва притока Дніпра. Що ж тут російське („давньорусське“)? Можливо „давньоруський“ письменник бував у командирівці в Київській Русі, написав „Слово о полку Ігоревім“ і залишив там на пам'ять?

Д.С. Ліхачов згадає про існування України як українського народу: Хотілось би від цього почути, чому ..„Слово о полку Ігоревім“ твір „давньоруської“ літератури, а не давньоукраїнської. Але в нас навіть такого поняття терміну як „давньоукраїнська література“ не існує. Все „руське“!

Д.С. Ліхачов пише („Заметки о России“, від: Соєцтвіа Росії, 1984): ..Ми не знаємо про себе найпростіші речі. І не думасмо про їх прості речі!.. Цих дві фрази якось исподівало з'явиться у тексті і не поб'язані з тим, що виши, і кі з тим, що після. Можливо, не є відповідь на питання, чи задумуються російські вчені про російською історією: а що ж було в нас до 14 століття? Архітектура була — церкви я живопис були — є ікони, фрески. А література, літописи? А життя народу? Де наша історія до 14 століття? Нехай ж і далі нам разбудуть іспутивання нашого народу з Урарту на східі Ван, потім — Київська Русь, потім — Велике Князівство Литовське, і тільки тоді — Московське царство? Якщо у нас до 14 ст. не було ні історії, ні літератури — то не та справа, як ж бо за 17, 18, 19 століття стільки всього прибідали, так розбагатили на історію, літературу! Намішо ж прескоювати туже?

Олег, Ігор, Ольга, Володимир, Ярослав Мудрий, Мономах, ..„Повість времінних літ“, Нестор, Київська Русь, Київ — все це належить Україні. Добровільно відмовитись від цих скарбів, пограбованіх нашою розбійницькою досійською скотою — наш борг. Док-

тор І.С. Ліхачов у свій ..„Поучення“ пише ..„Присмію робити подарунки“ А повернати господареві його власність, якимось разом від цього відбрану, мусить бути ще присмініше Ось ..Хрестоматія давньоруської літератури“. У ній по порядку під рубрикою ..„Пам'ятники літератури Київської Русі“ наступне: ..„Слово о законі и благородстві“, ..„Повесть времінних літ“, ..„Ізборник Святослава“, ..„Поучення Мономаха“, ..„Сказание о Борисе и Глебе“, ..„Житие Годосія Перецького“, ..„Слово о полку Ігореве“, ..„Києво-Печерська Патерні“. Наставні рубрики: ..„Пам'ятники літератури періода феодальної разделеності“. Тут уже зустрічаються наші рідкі теми, ..„Повесть о разорении Батьєм Рязані“, ..„Житие князя Александра Невского“. Потім — ..„Пам'ятники літератури времення об'єднання Східно-Вітчизняної Русі и образовання Руського централізованого государства“. Тут уже душа раздується — все чисто російські твори про Задонщину, про Стефана Пермського, про Дмитра Донського, про Сергія Радонежського, про Афанасія Нікітіна, про Псков і Новгород. І далі где вже література юг і давньоруська, але суто російська, не російські теми.

Дозвольте, а є ж пам'ятники старовинної літератури українського народу, він жоже тут же тали, в Україні, ..від часів створення світу“, на берегах Дніпра ви родився, хрестився і відзначався бліскучою культурою, нікуди не переселався, і ви не викинуто вони історичного шахтою, щоб українці в якомусь столітті і зважаючи приїхали як опукалими Київ, як турки Константинополь.

Треба, пам'єтє-товариши, розібратись і поділити давню літературу і давню історію по-братському, туже повірнутись, що залежить собі. Хай пам'ятники літератури Київської Русі називаються давньоукраїнською літературою. А в нас лесь с Суздальській літопис, пісні Кіраї Даїловів і ще 60 като давньоруських творів (як відомо із заголовків творів у винесенні Хрестоматії), хавіть після заключення пам'ятників літератури Київської Русі. Навіть великий Пушкін грайко про та історичну істину. В листі до Чавдарської Пушкін писав: ..„Що ж наша історична мігчість, то я рішуче не можу з вами вогодитись. Війни Олега і Святослава, і хавіть окремі царі — ліба ве ви те життя, вони щукучого шумування і падкої спавильної діяльності, якою відрізняється юність усіх народів“.

Війни Олега і Святослава, що є наша історія? Так є властивий господар тих всіх, але він сидить з клином у роті.

Але що було в часи вождя Олега? Столів на наша землі? З ким воїнів Вітчизни, кривичі і руси, сусід арабській майданівник Амад-бен-Філіам, що прибув 11 травня (!) 922 р. в столицю Булгарі Великого Вінчі і спорудили на тому місці щось дібре до круглого кургану, посад і написали на юм'ю його бурове вісім із іменем князя русів?..

З цього уривку видно, що відь часи знали грамоту і жили вже не ..„князя русів“! В архівах Європи є рівнини документи, де (як і в нашому вище) згадується ..„Русів“ історія! Є я на території якісні пам'ятники, хай і мені, але це шинне для нас.

Професор Колпакова, фольклор пише, що на нашій Півночі ще часів царя Петра була хвала торя, систематично прикладали чи земні кораблі, квітло ремісництво, відтів була примітивна вольорова таліоргія. З винесеним Петербургом це занепало, на час фольклор експедиція Колпакової від колишньої будього життя на Півночі Росії розглиссіть тільки споминки.

В сімдесятіх роках у Камському склад прафде з'явилася шківня на Молодь, студенти чи молоді спілки, здійснюючи позірний поїзд багом Північного Льодового океану там між Мезенью і Печорою традили на сліди зниклого російського міста, яке колись було квітучо-розкісним. І там було виявлено сліди гіртівної металургії. Очевидно, та також приходили європейські кораблі Отже, там була російська торгія а не в Києві.

Теперішня еліта історичної думки-історики в росії по той бік лізної заслони, служать поневолючим загарбникам народів та Азії, але азійського народу. А во ще бік заслони еліта російської науки відноситься на лівадах, пішовшиши від ..„Великої і Неподільнії“ (Росії), єстів, у татарів, у ..„лігатів“, у бірманта в укріплені і тим, і тут є представники народної культури в засобами бороться за національну свободу.

Пам'ятники російської сили національної залишають українську культуру, багато великих, але не непоганів, втрат. Не залишають на всіх втраченої українській народ має свою літературу, музику, мальство, науку. У цій Інській народ дає світову культуру, науку я техніці багато геніїв. А більшість народ, сусід і брат росіян,

українців? Він так поневолений, так задушений, що ю однієї сторинки історії, крім Великого Князівства Литовського (де білоруська мова була державною мовою) та Кастуся Каліновського, яому не залишено. Але ж культурний потенціал білоруського народу не може бути настільки низьким, щоб ні історії, ні культури, ніяких історичних імен він не залишив. От до чого доводить російське великороджавництво!

Ми, росіяни, російська імперська сила, придиали Україну, і ось уже четверте століття підкою тримаємо за неї, випомпувочи з неї всі нашо-нальні щінності українського народу. Розграбували українську історію, ви-топтали, перетворили Івану в пустелю. Та однакож опустошили й свою власну історію. Якщо в Каримзін почав шукати історичні документи, які стосуються нашої історії до 14 століття, то скільки б він і його послідовники могли б знайти в зберегтих у своїх записах. Але ми цікавились Київською Руссю, а тепер, як то вийде — „спі-мали облізі“! Скільки згоріло до-кументів у пожежі „великої хвостко-вої“? А скільки знищено документів, як „антисовєтську пропаганду Й агіта-шю“. скільки з'їли миші? Шо залишилось? Так і буде зникати біла пля-ма російської історії.

Протягом століть ми требували ук-раїнську культуру. Все „російське“! Російська наука називас Григорія Сковороду „руським філософом“. Українці, які постійно в Україні (точ і бу-ває в Пітері, співаючи там у церковному хорі), писав старою (коханою) українською мовою і помер, і похованний в Україні — син української замілі. Так і ж, „руський філософ“! Справа бо в тім, що в нас, росіяни, до того часу не з'явилося ні один власний філософ. Отож — давай стоя Сковороду! І як я тіка фраза зустрічається в російських літературознавців: „Шевченко хотів бути російським письменником“. Пишуть ве на тій під-ставі, що Тарас Григорович писав та-кох і по-російському. А тому ж її? Сковорода писав і по-латинському. Чи значить ве, що він хотів бути „ла-тинським письменником“? Пушкін писав і по-французькому, аку ж мету він переслідував?

Шевченко гений і один із найкуль-турніших людей свого часу. Природно, він писав по-російському листи своїм петербурзьким і московським другом (не по-українському ж до них писати). Він писав по-російському в шовкових під час заслання на чужині, в російському оточенні. Але спізнати, що автор таких речей про Росію, як осі —

...Бетурик стояла,
Сулу в Рамні залишила

Тильки старшинами
Козачицами, — в теками,
Просто горячими,
Фінляндію засіла..
Вигнані та нареки
Балоте лягли... —

„Хотів бути російським письменником“? Це зачепляє наміт для російського літератора. „Хотів“, так чого ж не став? Це ж никому не заборонялось, нападки були всілякі до цього заходу-вання.

Якщо б і в 19 столітті Київ був та-кою бліскучою європейською столицею, як як Ярослава Мудрого, та то пішли б Василікі, Ярошенки, Левицькі, Гореникі, Боровиковські, Артемівські, Достоївські, Шевченки, Рєпіні, Капіш в Москву і в Петербург? Чи ж ходять молоді генії із Парижу в Берлін чи київляни? З якої речі? Ні, звичайно ж задовольняються добром і можливостями для творчості в своїй рідній столиці. Пригадам із прагненням почуттювального діяча культури бути там, де життя щирше і буйк — у столиці. Всім жонкі потрібно є спілку-вання з рівниками собі, бож як іншіє пізвище, хто ти?

Прославленій у Європі середньовіч-ний Київ до 19 століття веретворюється на глупу провінцію, зарік травою. Маліаріївські часів середньовіччі — можливо Алексіївські писав, що в тогодж-ній Україні наміт жінки були письменниці. А в 19 столітті населення України було дозволене до судальної письменності, бо до цього прагнула російська імперська сила; і Петро „Великий“ і Олександр „Освободитель“ визнавали узакон, що забороняла українську мову. А коли б не сталося та-кої історичної несправедливості, як так звали „воссоділків“, тобто — представників України до Росії, то Гоголь писав би рідною мовою, і это звас, до кінця вершини злетів би його геній. Гоголь так рано і так трагічно зниктих життя, можливо — саме тому, що усвідомив: він своїм генієм слугує культурі держави, що пове-волила український народ, зрушувала культуру українського народу. Писал же він Максимович: „Він не іхній, він наш, Київ“. І чо звас, якби Київ був столицею власної держави, можливо і Ганна Горенко (справжній Іван в прізвищі Анна Ах-матової) творила б у себе якома, на землі батьків, і Україна мала б одну великую Україну.

Російська історія, автор статей в Енциклопедії — Южакова — пише: „Християнство стало ширитись серед вітчизнів впродовж 12 століть, з часів провідництва св. Кукши“. Вітчизні — предки мешканців центральних областей сучасної Росії. І Новгород охре-шаний у 12 столітті. А ми росіяни зби-расмось у наступному 1968 році свят-

кувати Тисячоліття „свого“ Хреста-я. Чи не зароко?

Шо означає святкувати в 1968 році Хрестя „руського народу“? І випригнаний спосіб поводження зі стосунками до історичної істини. У 91 році Володимир, князь Київської Русі, хрестив своїх підданів, мешканців Кієва, і своє військо. Це Хрестення з російського народу не стбутся.

Новгород, що був ближчим до Києва, щодо зручності комунікація, бу отриманий у 12 столітті — це ми знаємо точно із літописів. А коли дре-тили Суздаль, Устюг Великий, Ка-далашу, Ростов, В'ятку, Нижній Новгород? Ми лише знаємо, що раніше 12 століття. Так починає-ши дійти років і будемо святкувати своє Хрестення, а не позичено в іншо-народу.

Чому ми, росіяни, забули, що У рідній київські колонії? Цю ганебну ми міжмо з себе зняти, лише добровільно залишивши, що ми не хочемо воліти кількох колоній, як (каліні-кого) Ельстово, як (українського) Ки-вом (які школи! вершина ж та ще „мати городов русских“, але що в робиш?), як (білоруського) Мінськом, (латинського) Ригтою (також першою і т.д.)

Карло Великий володів усюю Зад-кую Європою, на місці його імпер-остаті — Італія, Франція, Німеч-чина, але чомусь ю одна з тих земель у наші часи її на її території сучасі не претендують. І він головний в Ак-рії в Оксанті відомовиться. А ми, росіяни, не можемо. І тільки тому, що імперське зло існує ще в досі, а російські (зубітте, совєтські, але все московські) багати, автомати в та-ких утримують „шість“ Великої в Німеції.

Це пане не історія, а реальні мат-матики чи фізик-електроніка. Автор і перед вибачтесь за деталі можливі истинності в повторення.

З ПЕРЕСПЕКТИВИ СОРОКА РОКІВ

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА в ШВЕЦІЇ відзначає сорокліття свого існування. Сорок років, це в житті людини дозрілий вік. Звичайно бувас, що на еміграції творяться обєднання. Дуже часто бувас, що такого роду організації повстають і зникають, не доживаючи "першої генерації".

Підсумовуючи осягнення діяльності УГШ можемо все таки, мимо багатьох недоліків ствердити, що наше обєднання мимо всіх трудностей проводить активну працю на терені Скандинавії.

В минулому Україна Й Швеція мали багато спільніх сторінок історії. Все таки з причин геополітичних, то Швеція, чи теж преса й радіо- телебачення не так то дуже зацікавлені нами. Наші проби інформувати тутешнє суспільство не все успішні. Так ось для прикладу наведу, що телебачення не прийняло наш документальний фільм "Життя разом"- про голод- що це мовляв не цікава справа.

На запрошення до всіх шведських владик /єпископів/ на чолі з архієпископом з Уппсалі, щоб взяти участь в святкуванні 1000-ліття хрещення, прийшло з відмовою. Це можна пояснити тим, що можливо ми вибрали поганій час, а саме латинські Зелені Свята, ну й владики хотіли бути у своїх прочан. Но все таки архієпископ висилав репрезентантів на відзначення ювілею в Москву!!!
Подібно виглядає справа якщо Йде про актуальні події на Україні. Преса "не зацікавлена" про "ГЛАСНОСТЬ" та переслідування наших письменників і журналістів в краї. Так ось три газети столиці не прийняли скорооченого листа відкритого В. Чорновола до Горбачова. Не дивлячись на всі труднощі стараємося продовжувати ширити інформації про нас на тутешньому, твердому, терені. Ось наприклад журнал "Лікс і Еостер" /Світло на Сході/ видаване баптистами "Славівська Місіонен" помістив дві статті про хрещення України. Додаємо цей журнал нашим читачам в Скандинавії.

Дивлячись в минуле слід все таки підчеркнути, що делкі урядові особи й чинники знають про нас, знають що ми стараємося бути речником нашого поневоленого народу, дістають і читають наш журнал С В. Надіємось, що в будучому будуть тут про нас більше знати й писати. Під цю пору то вільне й празднє СЛОВО це найкраща зброя в боротьбі проти фальшивої і забріханої Москви. Будемо докладати всіх зусиль, щоб розповсюджувати правду про нас на глобальному форумі. У Г Швеції буде працювати в тому напрямі.

Богдан Залуга

I S B N 9 783833 007148

A decorative border strip featuring a repeating geometric pattern of small circles and larger squares.

SYLLSKJ FÖR TILLÄKTEN. SAMMANKALLT OCH SYLLSKJ FÖR TILLÄKTEN 37 TOSL.
SAMMANKALLNING I TILLÄKT intjuder tillmed sina medlemmar till möte och Julfest,
i Märenljungs klubblokalen, adress: Polhemsg. 18, (z. Lillåstrand 7)
Lördagen den 3 januari 1988.

Jazzers program:

1. Kl. 10,00 Budjtjänst i katolska kyrkan vid Skolg. 13, Örebro.
 2. " 12,00 Kaffe i klubblokalen.
 3. " 13,00 Medlemsmöte för riksföreningen Ukrainska Sällskapet och
Ukrainsk-Svenska föreningen i Örebro.
 4. " 16,00 Julfest.

Dagarordning vid medlemsmöte för Ukrainska Sällskapet och för
Ukrainsk-Svenska Föreningen i Örebro.

1. Mötets öppnande.
 2. Val av mötets funktionärer.
 3. Godkännande av dagordning.
 4. Styrelseberättelse.
 5. Ekonomi.
 6. Revisionsberättelse.
 7. Ansvarsfrihet för styrelsen för tiden som revisionsberättelsen omfattar.
 8. Firande av 1.000-års Kristnande av Ukraina.
 9. Övriga frågor.
 10. Mötets avslutning.

Vi ber alla medlemmar förberedda sig för mötet och ta aktiv del i den.
Medlemmar som ej betald sin medlemsavgift ber vi göra det med den bifogade
inbetalningskort eller vid festen direkt till kassören.
Medlemsavgiften  r 100:-/Ar.

Ledgångsavgiften är 100:-/år.

Julmiddagen kommer att kosta c:a 75:-kr/pers. För barn 35:-.

Förtdsannällan är CBLICERISK och emotas till:

Viktor Tjepljak, Örnsköldsg. 179, 703 50 Örebro, Tel. 019-142312.

Ivan Kostiw, Černskoldsg. 29, 703 50 České Budějovice, Tel. 019-141549.

Alexander Pylypenko, Varbergsg. 112, 703 51 Örebro, Tel. 019-252042

Grigorij Budjak, Stomv. 14, 702 33 Črebro, 019-225235.

Johdan Zaluba, Länadsv. 63, S-175 42 Järfälla, Tel. 0758-37941.

ALLA ÄR HJÄRTLIGT VÄLKOMNA !!!

ЗАПРОШЕНИЯ

Управа Українській Громади в Швеції і управа Українсько-Шведської Громади в Еребру запрошує всіх наших земляків, що проживають в Скандинавських країнах на Свята Різдва 1988 р. Очевидно, що радо вітємо крім земляків друзів і прихильників.

Програма різдвяних святкувань:

Субота 9 січня 1988 р. в домівці у.Г. Еребру, вул. Пуліховського, 18

Служба Божа год. 10.00 в церкві при вул. Скульгатан 13.

Зустріч в поміжі " 12.00. Кава.

Загальні збори " 13.00 Разом УГ в Швеції і УШГ в Еребру.

Спільний Свят-Венір " 16.00.

ПРОГРАМА ЧЛЕНСЬКІХ ЗБОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В ШВЕЦІЇ /СКАНД./
І УКРАЇНСЬКО-ШВЕЦІЙСЬКОЇ ГРОМАДИ В Еребру.

1. Відкриття зборів.
 2. Вибір президії.
 3. Приняття порядка дня.
 4. Звіт управи.
 5. Звіт скарбника.
 6. Звіт ревізійної комісії.
 7. Уділення абсолюторії управи.
 8. Святкування 1000-ліття хрещення України.
 9. Різне.
 10. Закінчення зборів.

Просимо членів взяти активну участь в зборах. Тих що залягають з вплатою членських вкладок закликаємо до вирівнання своєго довгу

Ціна за вечірню прибл. 75 кор. Для дітей 35 корон.

Просимо обовязково зголосити свою участь до:

Віктора ЧЕПІЛЯКА, Ерншильдсг. 179, 703 50 Еребру, Тел. 019-142312.

Іван Костів, Ерншильдсг. 29, 703 50 Еребру, Тел. 019-141549.

Александра Пилипенко, Варбергаг. 112, 703 51 Еребру, Тел.019-25204.

Григорія Будяка, Стумв. 14, 702 33 Еребру, Тел. 019-225235.

Богдана Залуги, Монадсв. 68, 175 42 Ерфелля, Тел. 0758-37941.

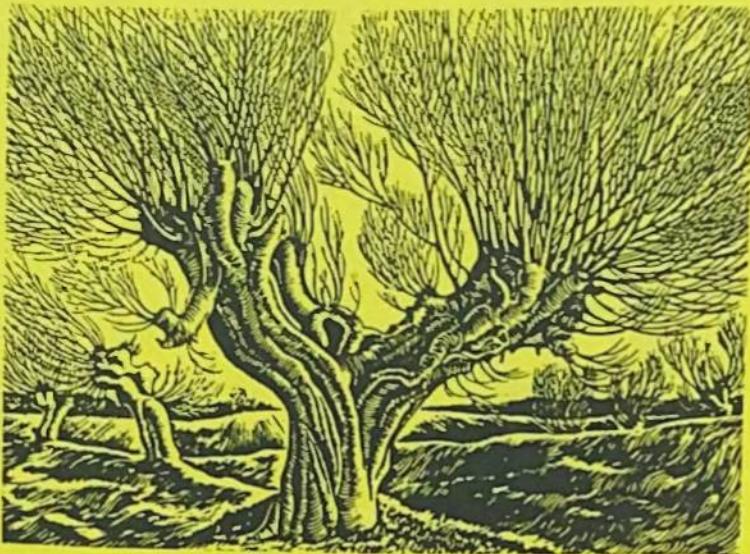
ЩИРО ВІТАЄМО ВСІХ НА СПІЛЬНОМУ СВЯТ-ВЕЧОРІ !!!

ANSWER **QUESTION** **ANSWER** **QUESTION** **ANSWER**

Святочний комітет

У

ІЛЮСТРАЦІЇ ПЕРЕДРУКОВАНІ З ЖУРНАЛУ "НОТАТКИ З МИСТЕЦТВА" ч. 24
BILDERNA TAGNA FRAN TIDSKRIFTEN "UKRAINIAN ART DIGEST" NR. 24

Мирон Білинський (1914—1984): Верба — дереворіз.

M. Bilynsky (1914—1984): Willow — woodcut.

Петро Андрусів (1906—1981): Козаки в степу — олія, 1981 р.

P. Andrusiv (1906—1981): Cossacks in the steppe — oil, 1981.